

TILSYNS- RAPPORT

Universitetet i Sørøst-Norge

Periodisk oppfølging fase 1 – Tilsyn med det systematiske kvalitetsarbeidet

2026

NOKUT – Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen – er et statlig forvaltningsorgan under Kunnskapsdepartementet.

NOKUT har eget styre og er faglig uavhengig i oppgavene som er definert i universitets- og høyskoleloven. I tillegg utfører vi forvaltningsoppgaver som er delegert fra Kunnskapsdepartementet.

Formålet med NOKUTs virksomhet er å føre tilsyn med kvaliteten i høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning og å stimulere til kvalitetsutvikling som sikrer et høyt internasjonalt nivå i utdanningstilbudene ved institusjonene.

NOKUT skal bidra til at samfunnet har tillit til kvaliteten i norsk høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning. Gjennom arbeidet vårt skal NOKUT søke å bistå institusjonene i deres kvalitetsarbeid.

NOKUT bruker sakkyndige i akkrediteringer, tilsyn, evalueringer og prosjekter.

Du kan lese mer om arbeidet vårt på nokut.no.

NOKUT er sertifisert som miljøfyrtårn

Institusjon	Universitetet i Sørøst-Norge
Sakkyndige	Anne Kristine Børresen, Peder Hofmann, Nasjida Noorestany og Bjørg Oftedal
Dato for vedtak	29.04.26
NOKUTs saksnummer	26/00584

Forord

Den periodiske oppfølgingen av det systematiske kvalitetsarbeidet ved universiteter og høyskoler er en del av NOKUTs arbeid med å sikre og fremme kvalitet i høyere utdanning.

Formålet med oppfølgingen er å bidra til at samfunnet kan ha tillit til kvaliteten i norsk høyere utdanning. NOKUTs arbeid med ekstern kvalitetssikring er forankret i de europeiske standardene og retningslinjene for kvalitetssikring i høyere utdanning (ESG). Den periodiske oppfølgingen er hjemlet i universitets- og høyskoleloven § 3-6 og utdypet i universitets- og høyskoleforskriften kapittel 1.

I 2025 gjennomførte NOKUT, som en del av den periodiske oppfølgingen, tilsyn med det systematiske kvalitetsarbeidet ved Universitetet i Sørøst-Norge. I slike tilsyn oppnevner NOKUT en sakkyndig komite som gjør de faglige vurderingene. Komiteens vurderinger av Universitetet i Sørøst-Norges kvalitetssystem og kvalitetsarbeid, sett opp mot kravene i universitets- og høyskoleforskriften §§ 1-7 og 1-8, er presentert i kapittel 4 i denne tilsynsrapporten.

Komiteens mandat omfatter også å gi råd om videreutvikling av kvalitetsarbeidet. Komiteens samlede faglige vurdering og råd til institusjonen går frem av kapittel 4.

I tråd med NOKUTs fullmaktstruktur er det NOKUTs styre som fatter vedtak om hvorvidt institusjonen har et tilfredsstillende kvalitetssystem og kvalitetsarbeid. Styret behandlet saken i møte 29. april 2026. Styrets vedtak går frem av kapittel 2.

NOKUT takker både den sakkyndige komiteen for vel utført arbeid og alle ansatte og studenter ved Universitetet i Sørøst-Norge som har bidratt gjennom tilsynsprosessen.

Kristin Vinje
administrerende direktør

Abstract

Periodic review of systematic quality assurance work at higher education institutions forms part of NOKUT's efforts to ensure and promote quality in higher education.

NOKUT's work with external quality assurance is anchored in the Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG). The periodic review is mandated in Section 3-6 of the Universities and University Colleges Act and further elaborated in Chapter 1 of the Regulations Relating to Universities and University Colleges.

For each periodic review, NOKUT appoints an expert committee to carry out academic assessments. The expert committee's assessments are based on the institution's self-evaluation and on documentation supporting its quality assurance work.

As part of the review, NOKUT conducts an institutional visit, during which key institutional stakeholders – including leadership, relevant academic staff, administrative staff, and students – are interviewed. The purpose of the visit is to clarify any issues that are not sufficiently explained in the self-evaluation and the written documentation.

In 2025 NOKUT conducted a periodic review of the systematic quality assurance work at University of South-Eastern Norway (USN). USN was created from the merger of several university colleges and was granted university status in May 2018. USN offers higher education to approximately 17 000 students across profession- and business-oriented bachelor's, master's and doctoral programmes, as well as a wide range of supplementary and further education programmes. USN consists of eight campuses located in Bø, Drammen, Hønefoss, Kongsberg, Notodden, Porsgrunn, Rauland and Vestfold.

Based on the committee's academic assessments and recommendations, NOKUT concludes that USN has a satisfactory quality assurance system and quality assurance practices, fulfilling all requirements set out in Sections 1-7 and 1-8 of the Regulations relating to Universities and University Colleges.

The quality assurance system includes clear descriptions of roles and responsibilities, and clearly defined reporting procedures. In recent years, USN has shifted its focus from reporting and control towards quality enhancement, and quality work is firmly embedded in the university's strategy and action plans. USN demonstrates robust and systematic quality assurance practices that supports inclusion and effectively address the challenges associated with a multicampus structure. Periodic evaluations are followed by action plans that promote continuous quality enhancement and strategic development of the programme portfolio. USN appears as an ambitious institution with a dynamic and well-established quality assurance culture.

For further improvement, the committee suggests strengthening training processes related to the quality assurance system and quality work for students and staff, with particular emphasis on more systematic preparation of programme managers. The institution should also clarify its routines for ensuring that all programmes continuously meet accreditation requirements. In addition, USN should establish more structured feedback loops that clearly demonstrate to students how their input leads to concrete improvements.

Innhold

1 Om tilsynsprosessen	6
1.1 Oppfølging i to faser	6
1.2 Vurderingsgrunnlag	6
2 Om tilsynet ved Universitetet i Sørøst-Norge (USN).....	8
2.1 Vedtak	8
2.2 Klagerett.....	8
3 Om USN og organiseringen av kvalitetsarbeidet	10
3.1 USNs egenart og organisering	10
3.2 Organiseringen av kvalitetsarbeidet	14
4 Sakkyndig vurdering av USNs kvalitetssystem og kvalitetsarbeid	23
4.1 Kvalitetssystem	23
4.2 Strategisk arbeid	30
4.3 Forankring	33
4.4 Medvirkning	36
4.5 Innhenting og bruk av informasjon	40
4.6 Systematisk kontroll	43
4.7 Periodisk evaluering	47
4.8 Komiteens samlede vurdering og råd til USN	51

1 Om tilsynsprosessen

1.1 Oppfølging i to faser

Den periodiske oppfølgingen består av to faser.

I fase 1 fører NOKUT tilsyn med institusjonens kvalitetsarbeid, med hjemmel i universitets- og høyskoleloven § 3-6. I tilsynet vurderer NOKUT om institusjonens kvalitetssystem og kvalitetsarbeid oppfyller kravene i universitets- og høyskoleforskriften §§ 1-7 og 1-8.

I fase 2 legger NOKUT til rette for videreutvikling av institusjonenes kvalitetsarbeid. Hvilken type oppfølging de ulike institusjonene får fra NOKUT, avhenger av utfallet av fase 1. Det vil være to mulige utviklingsløp i fase 2:

- Institusjoner som får vedtak om at kvalitetssystemet og kvalitetsarbeid er tilfredsstillende, skal i fase 2 velge ett område eller én tematikk de ønsker å videreutvikle. Institusjonene velger selv hvilket område eller hvilken tematikk dette skal være. Det skal være en rød tråd fra fase 1 til fase 2.
- Institusjoner som får vedtak om at kvalitetssystemet og/eller kvalitetsarbeidet ikke er tilfredsstillende, får pålegg om å rette opp manglene innen en fastsatt frist på 3-12 måneder.

1.2 Vurderingsgrunnlag

Grunnlaget for vurderingen i tilsynet er institusjonens egenvurdering og utvalgt originaldokumentasjon fra institusjonens kvalitetsarbeid. Dokumentasjonen skal vise hvordan kvalitetssystemet og kvalitetsarbeidet fungerer i praksis, slik institusjonen selv beskriver og vurderer dette i egenvurderingen.

Institusjonens øverste studentorgan og institusjonens interesseorganisasjon for ph.d.-studenter får også anledning til å gi egne uttalelser om institusjonens systematiske kvalitetsarbeid.

Som en del av tilsynet gjennomfører NOKUT et institusjonsbesøk. Formålet med besøket er å avklare forhold som er uklare, eller som ikke kommer tydelig nok frem i egenvurderingen og den skriftlige dokumentasjonen.

Under institusjonsbesøket har den sakkyndige komiteen samtaler med blant annet

- representanter fra institusjonens styre og øverste ledelse
- faglige ledere på ulike nivåer
- sentrale råd og utvalg
- studenter og ansatte, både med og uten tillitsverv
- eksterne samarbeidspartnere

Opplysninger som kommer frem under institusjonsbesøket, skal utfylle dokumentasjonen. Samlet gir dette grunnlag for at komiteen kan gi en faglig vurdering av om institusjonens kvalitetssystem og kvalitetsarbeid er tilfredsstillende.

Egenvurderingen og den skriftlige dokumentasjonen fra institusjonen er offentlig tilgjengelig i elnnsyn – offentlig elektronisk postjournal.

2 Om tilsynet ved Universitetet i Sørøst-Norge (USN)

Universitetet i Sørøst-Norge (USN) ble 9. januar 2025 bedt om å sende inn egenvurdering og dokumentasjon på hvordan institusjonens kvalitetssystem og kvalitetsarbeid oppfyller kravene i universitets- og høyskoleforskriften §§ 1-7 og 1-8.

USN sendte inn sin egenvurdering og dokumentasjon 9. mai 2025 samt tilleggsdokumentasjon 29. september 2025. Studentdemokratiet i Sørøst-Norge (SDSN) og USN Stipendiary and Post-Doctoral Organization (USN SPO) sendte sine uttalelser henholdsvis 30. april og 7. oktober 2025.

Den sakkyndige komiteen som har vurdert kvalitetsarbeidet ved USN, hadde følgende sammensetning:

- Anne Kristine Børresen, professor ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (komiteleder)
- Bjørg Oftedal, prorektor for utdanning og professor ved Universitetet i Stavanger
- Peder Hofmann, seniorrådgiver ved Kungliga Musikhögskolan i Stockholm, Sverige
- Nasjida Noorestany, student ved Universitetet i Oslo

Seniorrådgiverne Agnethe Nilstad og Eva Refsdal har vært NOKUTs saksansvarlige i tilsynet.

NOKUT gjennomførte institusjonsbesøk ved USNs campus Vestfold 20. og 21. oktober 2025.

Den sakkyndige komiteen intervjuet da institusjonens øverste ledelse, studenter med og uten tillitsverv, stipendiater og postdoktorer med og uten tillitsverv, representanter fra undervisere uten emne- eller programansvar, emneansvarlige, programansvarlige, praksisveiledere og praksislærere, instituttledere, dekaner og visedekaner, utvalg for utdanningskvalitet, læringsmiljøutvalget og studentombudet, studieadministrativt ansatte samt interne og eksterne medlemmer fra universitetsstyret.

Komiteen leverte sin sakkyndige vurdering til NOKUT 2. mars 2026. USN har fått anledning til å påpeke faktiske feil før komiteens vurdering ble ferdigstilt. USN ble varslet før NOKUT gjorde vedtak i saken og fikk anledning til å uttale seg. USN sendte ikke en offentlig uttalelse til rapporten.

2.1 Vedtak

NOKUTs styre gjorde 29. april 2026 følgende vedtak: *Det systematiske kvalitetsarbeidet ved Universitetet i Sørøst-Norge er tilfredsstillende. Alle kravene til kvalitetssystem og kvalitetsarbeid i universitets- og høyskoleforskriften §§ 1-7 og 1-8 er oppfylt.*

2.2 Klagerett

Når NOKUT fører tilsyn med institusjonens kvalitetsarbeid, ender saken med et enkeltvedtak. Tilsynet gjennomføres i tråd med reglene i forvaltningsloven.

Når NOKUTs styre har fattet vedtak, og institusjonen har fått skriftlig beskjed om det, har institusjonen tre uker på seg til å klage, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29.

Muligheten til å klage er imidlertid begrenset. Det går frem i universitets- og høyskolelovens § 3-6 sjette ledd. I tilsynssaker kan klageinstansen ikke overprøve NOKUTs faglige vurderinger. Det betyr at institusjonen bare kan klage dersom den mener at det er

- saksbehandlingsfeil
- feil rettsanvendelse
- feil i faktum

3 Om USN og organiseringen av kvalitetsarbeidet

3.1 USNs egenart og organisering

USN ble akkreditert som universitet 4. mai 2018 og er et resultat av fusjonen mellom Høgskolen i Buskerud og Vestfold og Høgskolen i Telemark i 2016. USN er et flercampusuniversitet fordelt på åtte campuser lokalisert i Bø, Drammen, Porsgrunn, Kongsberg, Notodden, Vestfold, Hønefoss og Rauland. Fra 2024 tilbyr USN også studier i Hallingdal. Universitetet består av de fire fakultetene Fakultet for helse- og sosialvitenskap, Fakultet for humaniora, idretts- og utdanningsvitenskap, Fakultet for teknologi, naturvitenskap og maritime fag og USN Handelshøgskolen, med til sammen 20 institutter og seks administrative avdelinger (se figur 1 og 2).

USN tilbyr profesjons- og arbeidslivsrettede utdanninger med over 300 studietilbud fordelt på bachelor- og masterløp, herunder næringsbachelor og industrimaster. USN tilbyr også doktorgradsutdanning innen seks ulike fagområder og har flere etter- og videreutdanninger. Forskningen er i stor grad knyttet til universitetets profil som en profesjons- og arbeidslivsrettet institusjon, med faglig tyngdepunkt innenfor de store områdene lærerutdanninger, helse- og sosialfagutdanninger, teknologiske utdanninger og økonomiske og administrative utdanninger. Både forskning og utdanning kjennetegnes ved tett samspill med samfunns- og arbeidslivet i regionen.

Universitetet har om lag 17 500 studenter og omtrent 1 150 faglige årsverk (2024), med 14,5 studenter per faglige årsverk. Utdanningene med flest studenter er *bachelor i sykepleie*, *grunnskolelærerutdanningene* og *bachelor i økonomi og ledelse* – som alle er fordelt på flere campuser.

USN har tre definerte hovedmål for sin virksomhet og skal ifølge disse målene være

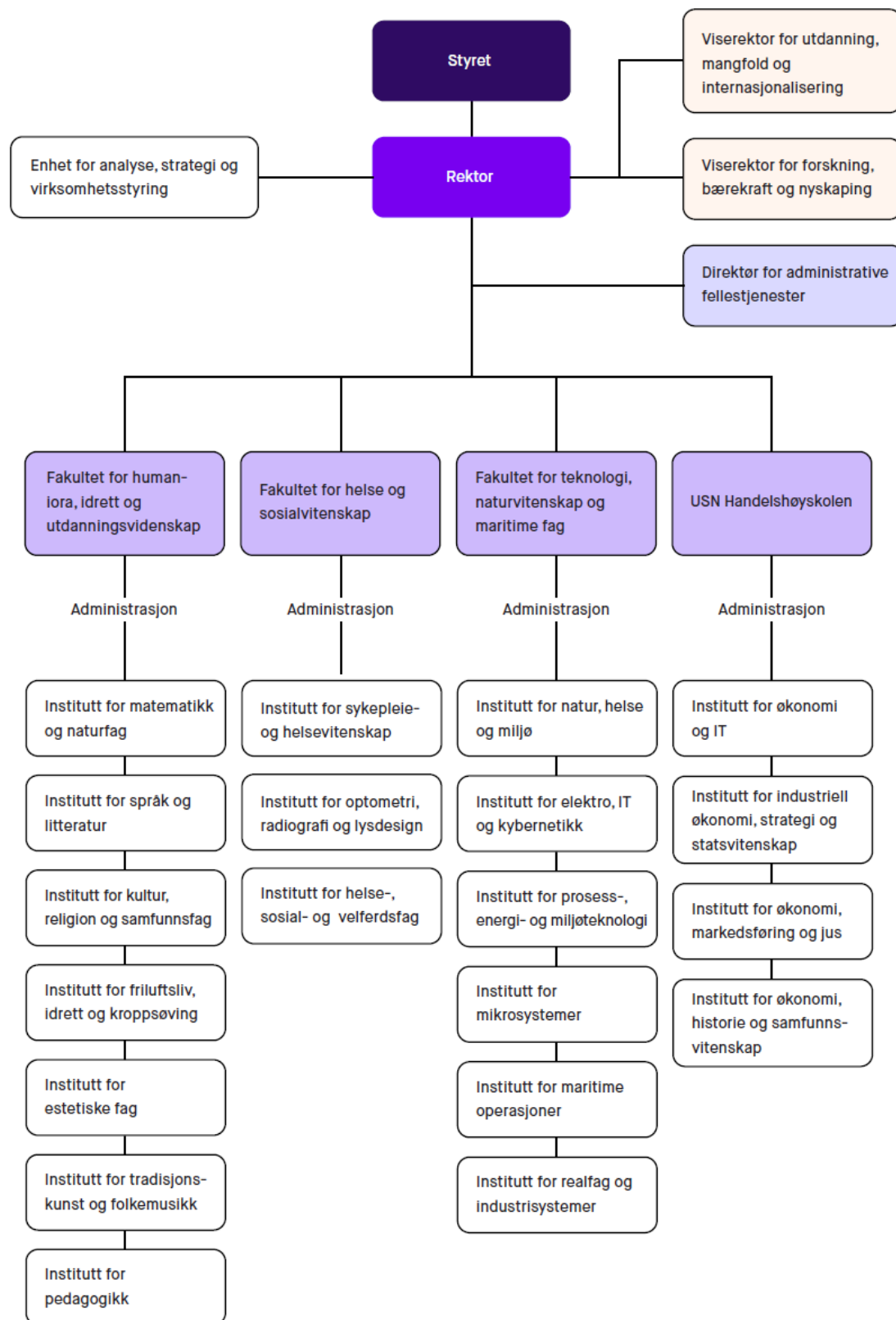
- et åpent universitet som tilbyr arbeidslivsintegreerte og fleksible utdanninger
- et fremtidsrettet universitet som bidrar til en kunnskapsbasert, kritisk reflektert og bærekraftig samfunnsutvikling i dialog med samfunns- og arbeidsliv
- et nyskapende flercampusuniversitet som samarbeider med samfunns- og arbeidslivet i regionen

På bakgrunn av sitt samfunnsmandat og sine verdier, samt for å realisere sin visjon, skal USN ifølge sin strategiske plan prioritere

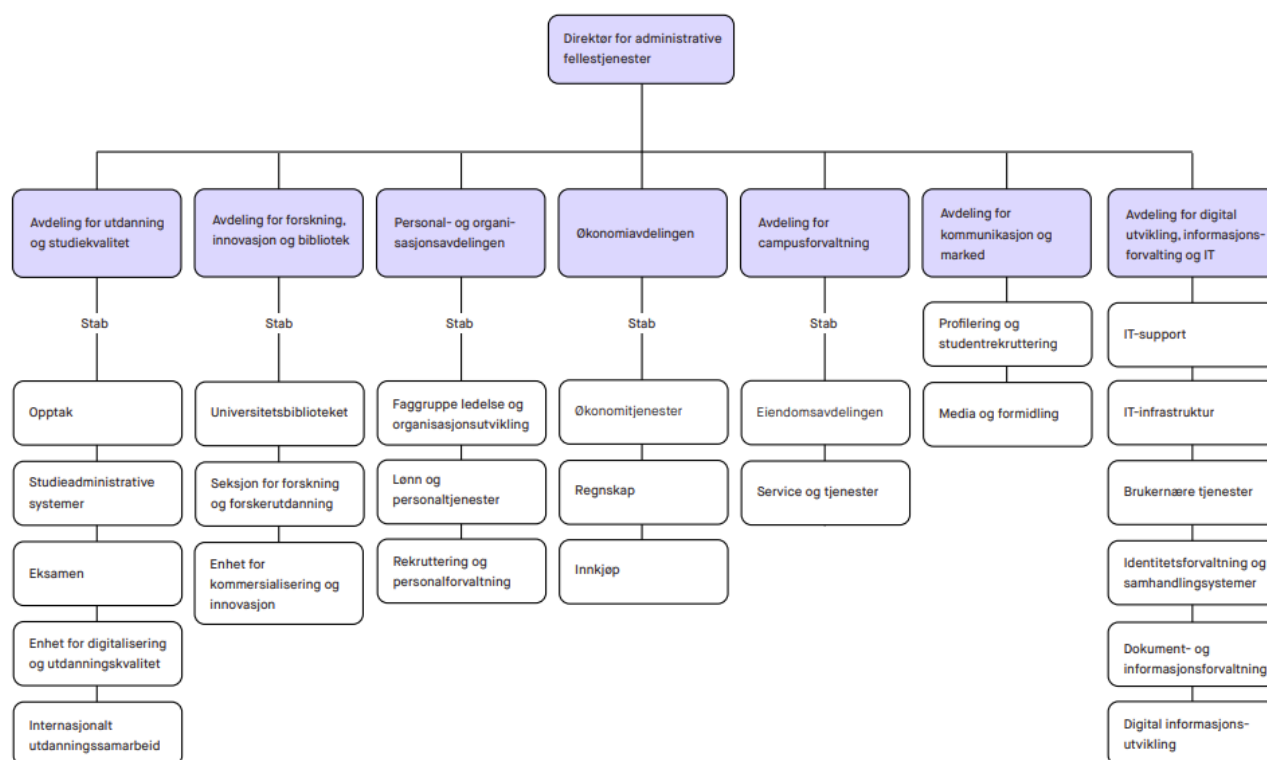
- 1) forskningsbaserte og arbeidslivsintegreerte utdanninger av høy internasjonal kvalitet som fremmer kritisk refleksjon og styrker innovative ferdigheter
- 2) flere fremragende og internasjonalt konkurransedyktige fagmiljøer og forskning på høyt internasjonalt nivå
- 3) studentaktive læringsprosesser og digital kompetanse i alle utdanninger
- 4) fleksible utdanninger for livslang læring
- 5) ny kunnskap, innsikt og løsninger med relevans for samfunns- og arbeidsliv på kort og lang sikt

- 6) partnerskap med samfunns- og arbeidsliv og å bli en rollemodell for slikt samarbeid
- 7) kompetanse og kunnskap for grønn omstilling og bærekraftig økonomisk, sosial og kulturell nyskaping

Strategien skal ligge til grunn for USNs utdanninger og forskning. USN skal derfor utvikle studietilbud i samspill med sine omgivelser, inkludere arbeidslivserfaring i utdanningene og sikre at studentene får kompetanse til å videreutvikle samfunns- og arbeidslivet de blir en del av. USN vektlegger kunnskap som belyser samfunnets og arbeidslivets utfordringer, og som bidrar til løsninger i tråd med FNs bærekraftsmål. Videre skal USN fremme læring gjennom forskningsbaserte undervisnings- og læringsmetoder og legge vekt på innovasjon og entreprenørskap også i undervisningen. Digital kompetanse står sentralt i alle utdanningene, og utdanningene skal være tilgjengelige for ulike grupper studenter gjennom fleksible og tilrettelagte studietilbud. USN skal gjennom både grunnforskning og anvendt forskning bidra til innovasjon og kulturell, sosial og økonomisk verdiskaping. I samarbeid med både offentlig, privat og frivillig sektor skal USN utvikle kunnskapsgrunnet for nye tankesett, løsninger, tjenester, praksiser, prosesser og produkter.

Figur 1. Organisasjonskart med oversikt over ledelsen og fakultetene ved USN

Figur 2. Organisasjonskart med oversikt over administrasjonen ved USN

USN og NOKUT

Høgskolen i Sørøst-Norge ble akkreditert som universitet i mai 2018 og endret med det institusjonskategori og navn til Universitetet i Sørøst-Norge (USN). Som universitet har USN myndighet til å akkreditere egne studietilbud på alle nivå. USNs akkreditering av egne studietilbud må tilfredsstille lovfestede krav og kravene til akkrediterte studietilbud i universitets- og høyskoleforskriften.

De tidligere høgskolene – Høgskolen i Vestfold, Høgskolen i Buskerud og Høgskolen i Telemark – fikk sine systemer for kvalitetssikring godkjent i henholdsvis 2007, 2008 og 2009. Da Høgskolen i Buskerud og Vestfold var nyfusjonert, deltok høgskolen i en prøveevaluering av det systematiske kvalitetsarbeidet (2014/15). Sentrale tema i evalueringen var bruk av selvakkrediteringsretten og sammenhengen mellom kvalitet og studieportefølje, forhold som nå er regulert i kravene til institusjonenes systematiske kvalitetsarbeid. Førrige NOKUT-tilsyn ved Universitetet i Sørøst-Norge var i 2019, og USN fikk da sitt kvalitetssystem godkjent.

Utvikling siden førrige tilsyn

USN fikk godkjent sitt kvalitetsarbeid ved førrige tilsyn i 2019, med anbefalinger for videreutvikling fra den sakkyndige komiteen. I egenvurderingen beskriver USN hvordan

institusjonen har fulgt opp anbefalingene og videreutviklet sitt kvalitetsarbeid. Ifølge egen vurderingen er systembeskrivelsen oppdatert, og en ny nettside skal bidra til bedre tilgjengelighet og forståelse av kvalitetssystemet. USN har jobbet med å skille administrativ støtte i kvalitetsprosesser og veiledninger fra kjernerutiner i kvalitetssystemet.

Etter forrige tilsyn har USN fulgt opp rådene fra den sakkyndige komiteen, og universitetet har gjort rede for arbeidet i egen vurderingen. Ved tilsynet i 2019 rådet komiteen USN til å

- utarbeide rutinebeskrivelser og tydeliggjøre i kvalitetssystemet hvordan universitetet arbeider for å sikre og utvikle kvaliteten i studentenes praksis
- jobbe videre med formen på kvalitetsrådene og å klargjøre forholdet mellom funksjonen som rådgivende organ og statusen i den formelle linjen
- utarbeide og gjennomføre egne kandidatundersøkelser og systematisere informasjonsheiting fra kandidater i arbeidslivet
- arbeide for å etablere et alumninettverk, for å styrke nettverket mellom universitetet, kandidater i arbeidslivet og aktive studenter
- støtte studentdemokratiets arbeid med å finne en hensiktsmessig organisering og gi studentene opplæring i kvalitetsarbeidet
- vurdere ytterligere tiltak for å styrke LMUs arbeid med læringsmiljøet på tvers av alle campuser og etablere en stabil møtevirksomhet
- etablere fastere struktur på tilbakemeldingsløyfen, slik at alle studenter får informasjon om resultatene fra studentevalueringer, om hvilke tiltak som skal iverksettes og om når tiltakene skal iverksettes
- prioritere opplæringstiltak med hensyn til evaluering og analyse av studiekvalitet for programledere og programkoordinatorer, for å styrke kvalitetsarbeidet på emnenivå og bidra til en enda bedre kvalitetskultur ved USN
- fortsette arbeidet med å videreutvikle UFU til å bli et organ med mindre vekt på kontroll og mer søkelys på strategisk utvikling

3.2 Organiseringen av kvalitetsarbeidet

Kvalitetssystemet

USN sitt kvalitetssystem ble første gang vedtatt i februar 2016, mens institusjonen het Høgskolen i Sørøst-Norge, og har senere gjennomgått en rekke oppdateringer og tilpasninger i tråd med videreutvikling av institusjonen og studieporteføljen.

Kvalitetssystemet gir en beskrivelse av institusjonens strategiske og systematiske arbeid med utdanningskvaliteten og skal forankres blant ledere og ansatte på alle nivå i organisasjonen. USN skal også legge til rette for at studentene har en aktiv rolle i arbeidet med kvalitetsutvikling. Kvalitetsarbeidet skal foregå på bakgrunn av Kunnskapsdepartementets styring og øvrige nasjonale krav og føringer samt gjennom universitetets egen styring og ledelse av utdanningsvirksomheten.

Kvalitetssystemet skal sørge for en tydelig rolle- og ansvarsfordeling, med definert utdanningsledelse på alle nivå. Det formelle kvalitetsarbeidet skal blant annet sikre at

kvalitetsarbeidet bidrar til utvikling ved institusjonen, og at beste praksis stimulerer til kvalitetsheving i alle studietilbud.

Kvalitetssystemet skal ifølge systembeskrivelsen sørge for

- kontinuerlig læring og utvikling
- involvering av og eierskap hos alle ansatte og studenter
- dokumentasjon og systematikk i kunnskapsinnhenting
- avdekking av sviktende kvalitet
- synliggjøring av fremragende kvalitet og beste praksis
- grunnlag for strategiske beslutninger om ressurstildeling og tiltak
- at studie- og forskningsadministrative støttefunksjoner skal være hensiktsmessig organisert, slik at de blir effektive støttesystemer for primæroppgavene

Kvalitetssystemet ved USN består av to deler: systembeskrivelsen og praktisk kvalitetsarbeid. Systembeskrivelsen beskriver rammene for kvalitetssystemet, herunder rammebetingelser for USN sitt kvalitetsarbeid. I tillegg inneholder systembeskrivelsen beskrivelser av roller og ansvar på strategisk og operativt nivå og av kvalitetsarbeidet på studieportefølje-, program- og emnenivå. Kvalitetssystemet består videre av rutiner for kvalitetsarbeidet, arbeidsbeskrivelser, maler, veiledninger og en egen ph.d.-håndbok. Kvalitetsarbeidet ved USN er ifølge egen vurderingen bygget på *The Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG)*. Det praktiske kvalitetsarbeidet viser til seks ulike sentrale prosesser: 1) utrede, 2) akkreditere, 3) gjennomføre, 4) evaluere, 5) endre og 6) rapportere. Rutinene i kvalitetssystemet er knyttet til studie- og emneplanarbeid, undervisning, eksamen og vurdering, evaluering, rapportering og forbedring samt utvikling, kompetanseheving og opplæring.

USN har en egen ph.d.-håndbok som skal sikre kvalitet i hele ph.d.-løpet, fra opptak til disputas. Håndboka skal fungere som et oppslagsverk for de som administrerer ph.d.-utdanningen, for ph.d.-kandidatene og for ph.d.-veilederne. Håndboka inneholder rutiner, roller og ansvar knyttet til oppstart, gjennomføring og avslutning i ph.d.-utdanningen. I tillegg inneholder håndboka rutiner og arbeidsbeskrivelser for praktiske og administrative oppgaver i de ulike fasene, og som er knyttet til USNs kvalitetssystem.

Kvalitetssystemet omfatter også sertifiseringskrav til de maritime sertifikatutdanningene, som skal imøtekomme krav i henhold til STCW-konvensjonen¹.

USN har i tillegg et eget kvalitetssystem for helseforskning, som består av retningslinjer som skal bidra til at helseforskningen som utføres ved USN, etterlever lovverket og etiske retningslinjer. Kvalitetssystemet for helseforskning har en egen oversikt over roller og ansvarsfordeling, sjekklister samt rutiner for planlegging, gjennomføring og avslutning av

¹ STCW-konvensjonen er den internasjonale konvensjonen om normer for opplæring, sertifikater og vakthold for sjøfolk, som stiller krav til kompetanse og opplæring for sjøfolk på handelsfartøy. Konvensjonen ble vedtatt av Den internasjonale sjøfartsorganisasjonen i 1978 og trådte i kraft i 1984. Konvensjonen har som mål å standardisere opplæring og sertifisering av sjøfolk for å sikre nødvendig kompetanse til å utføre oppgaver om bord på skip.

helseforskningsprosjekter. Komiteen vurderer ikke kvalitetssystemet for helseforskning i denne rapporten.

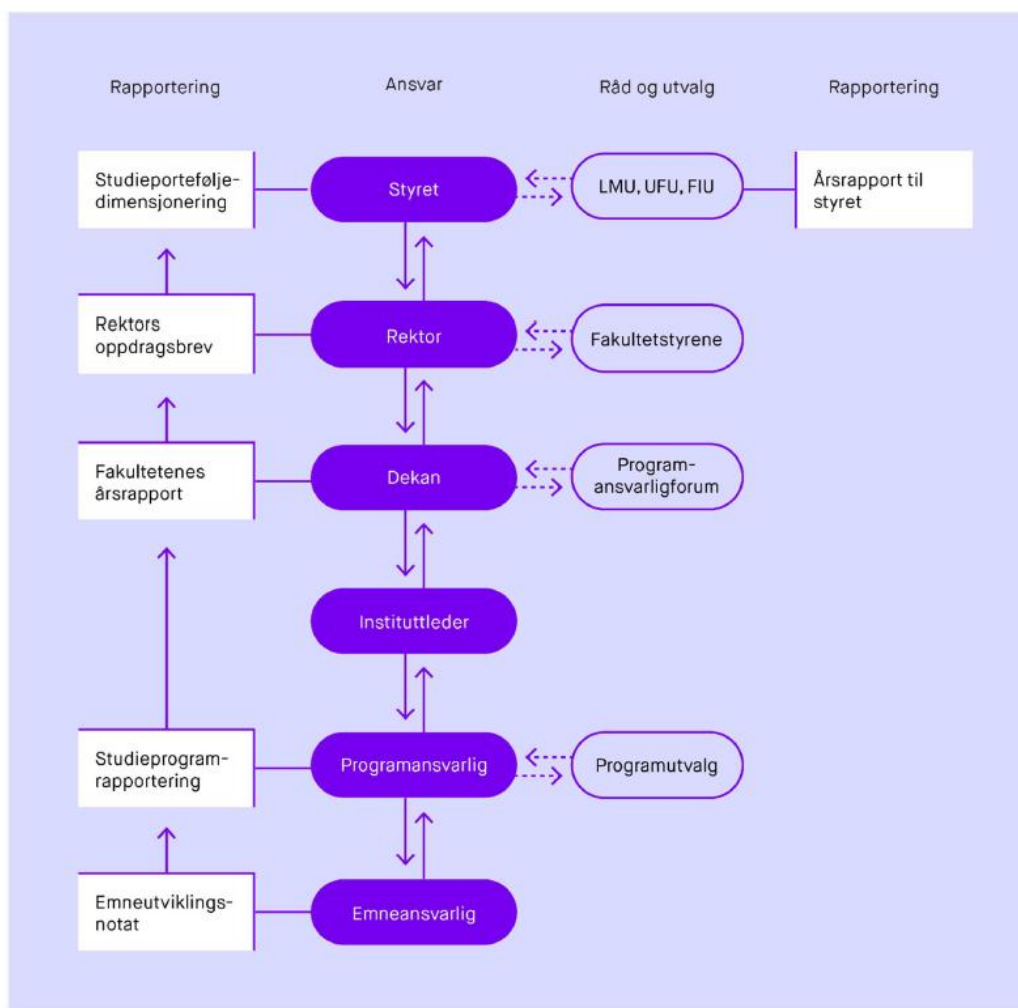
Kvalitetsdimensjoner

Det systematiske kvalitetsarbeidet er forankret i USN sin strategi, og USN definerer utdanningskvalitet gjennom følgende syv kvalitetsdimensjoner:

1. **Læringsutbytte** innebærer at det overordnede målet med kvalitetsarbeidet er at studentene oppnår læringsutbyttet som er formulert i studieprogrammet eller emnet.
2. **Inntakskvalitet** er knyttet til studentenes evne til og forutsetninger for å studere når de tas opp til USN sine studietilbud. Kvalitetsarbeidet omhandler god informasjon om studiene, målrettet rekrutteringsarbeid, veiledning til søkere samt opptak, mottakelse og integrering av nye studenter i læringsmiljøet.
3. **Relevans** skal styrkes gjennom kvalitetsarbeidet slik at utdanningen møter samfunnets behov og arbeidslivets krav.
4. **Rammekvalitet** omfatter økonomiske ressurser, organisatoriske strukturer, infrastruktur, studieadministrative støttetjenester, informasjon underveis i studieløpet og studentenes psykososiale læringsmiljø.
5. **Programkvalitet** omhandler at studieprogrammet er utformet slik at studentene oppnår sine læringsutbytter. Studieprogrammene skal være i tråd med USNs overordnede strategi og ha relevant kobling til FoU-aktiviteten. Det skal være god sammenheng og progresjon i studieprogrammet, og innhold, undervisnings-, lærings- og vurderingsformer skal utformes i tråd med læringsutbyttet. Internasjonalisering er også sentralt for programkvalitet.
6. **Undervisningskvalitet** handler om arbeidet med læring som en studentaktiv prosess som fremmer refleksjon og selvstendighet. Kvalitetsarbeidet skal bidra til at studentene møtes med et nært og innovativt læringsmiljø, med høye krav til kunnskaper og ferdigheter, og legge til rette for varierte lærings-, undervisnings- og vurderingsformer som bidrar til at læringsutbyttet oppnås.
7. **Kompetanse** innebærer at faglærernes faglige og pedagogiske kompetanse har betydning for utdanningskvalitet. Kvalitetsarbeidet skal sikre at faglærere har kompetanse innen pedagogisk bruk av IKT og kan bruke IKT og digital teknologi i undervisning, læring og vurdering. Kvalitetsarbeidet skal videre fremme FoU-basert undervisning og legge til rette for å styrke formidlingskompetansen.

Aktørenes ansvar og oppgaver

Oversikt over kvalitetsprosesser ved USN og sammenhengen mellom rapportering, ansvar, råd/utvalg og tilbakemeldingsløyper i kvalitetsarbeidet er illustrert i figur 3.

Figur 3. Oversikt over kvalitetsprosesser i det systematiske kvalitetsarbeidet ved USN, hentet fra systembeskrivelsen

Ansvarslinjen i midten av figuren viser de ulike rollene i linjen med spesifikt ansvar for det systematiske kvalitetsarbeidet på ulike nivå, som skal sørge for evaluering, rapportering og utvikling av kvalitet i utdanningene. Denne lederlinjen har ansvar for å sikre god tilbakemeldingssløyfe og oppfølging blant studenter og ansatte. Til høyre i figuren vises sentrale råd og utvalg i kvalitetsarbeidet på ulike nivå, og til venstre vises rapporteringslinjen mellom de ulike nivåene ved USN. Emneevalueringsrapportene danner grunnlag for studieprogramrapportene, som sin tur er sentrale i fakultetenes årsrapporter.

Medvirkning gjennom råd og utvalg, evalueringer, rapporteringer og tilbakemeldinger fra ledelsen på ulike nivå i kvalitetsarbeidet er ifølge USNs kvalitetssystem en suksessfaktor for å oppnå gode resultater, felles forståelse og oppslutning rundt kvalitetsarbeidet.

Sentrale roller i kvalitetsarbeidet

Universitetsstyret har det overordnede ansvaret for at USN har et tilfredsstillende kvalitetssystem for utdanning. Styret skal i tillegg årlig fastsette neste års studieportefølje

og gi overordnede føringer for arbeidet med porteføljeutvikling og utdanningskvalitet samt akkreditere gradsgivende studieprogram.

Rektor vedtar innholdet i kvalitetssystemet på delegert myndighet fra universitetsstyret. Rektor skal sørge for institusjonell forankring av kvalitetsarbeidet og for årlige rapporter om kvalitetsarbeidet. Rektor har også ansvaret for helhet og sammenheng i den samlede studieporteføljen og skal sikre institusjonell medvirkning i porteføljeutviklingsarbeidet. Det er rektor som har ansvaret for å legge frem saker om utredninger, nye gradsgivende studietilbud og nedleggelse av studietilbud for universitetsstyret.

Viserektor for utdanning, mangfold og internasjonalisering (heretter kalt viserektor for utdanning) har delegert myndighet til å fastsette rutiner og arbeidsbeskrivelser. Viserektoren har også delegert akkrediteringsmyndighet og kan fatte vedtak om utredningstillatelse og akkreditering av nye studietilbud til og med 59 studiepoeng, av studietilbud på 60 studiepoeng og om vesentlige endringer av eksisterende studietilbud på inntil 60 studiepoeng. Viserektor for utdanning er prosesseier for årlig studieprogramrapportering og periodiske evalueringer av studietilbudene. Viserektoren leder også utvalg for utdanningskvalitet.

Viserektor for forskning, bærekraft og nyskaping (heretter kalt viserektor for forskning) har på vegne av rektor et særlig ansvar for USNs utvikling innen forskning, innovasjon og bærekraftig samfunnsutvikling. Viserektoren har delegert myndighet til å fastsette rutiner og arbeidsbeskrivelser for doktorgradsutdanningene. Viserektoren leder også forsknings- og innovasjonsutvalget ved USN og er nestleder i utvalg for utdanningskvalitet.

Hvert fakultet har et eget **fakultetsstyre**, som ble innført fra januar 2023. Fakultetsstyret består av dekan (styreleder), fire valgte ansattrepresentanter i undervisnings- og forskerstillinger, én valgt teknisk-administrativ ansattrepresentant, to studentrepresentanter og tre eksterne styremedlemmer. Fakultetsstyret skal bidra til strategisk utvikling og kvalitet i fakultetets studieportefølje og vedta fakultetets årsrapport. Styret skal fastsette overordnede mål, resultatkrav og strategi for fakultetet, langtidsplaner for forskning og utdanning, årsplan, budsjett og strategiske bemanningsplaner. Videre skal fakultetsstyret beslutte søknader om utredningstillatelse for gradsgivende studietilbud fra fakultet til rektor samt følge opp handlingsplaner ved periodiske evalueringer.

Dekan har linjeansvar for fakultetets helhetlige kvalitetsarbeid, herunder ansvar for at kvalitetsarbeidet er forankret på alle nivå i fakultetet, og for årlige rapporter om kvalitetsarbeidet til rektor. Dekan har ansvaret for økonomisk og faglig bærekraft i fakultetets studieportefølje og er fakultetsstyrets leder. Dekan skal ha en sentral rolle i akkreditering av studietilbud, med ansvar for søknad om utredningstillatelse og for godkjenning av mindre endringer av godkjente studie- og emneplaner, i henhold til kvalitetssystemets rutiner. Det er også dekan som skal godkjenne mandatet for komiteen som skal gjennomføre periodiske evalueringer av studietilbudene ved det aktuelle fakultetet, og for utarbeidelse av handlingsplaner i etterkant av evalueringene.

Ved alle fakultetene har USN oppnevnt en visedekan for utdanning, og en for forskning, utvikling og innovasjon, som på hver sine områder har ansvar for å jobbe med utdanningskvalitet. **Visedekan for utdanning** har delegert strategisk ansvar for utvikling og kvalitetssikring av fakultetets studieportefølje og skal realisere utdanningenes overordnede mål. Visedekanen har ansvar for god intern og ekstern strategisk samhandling, herunder å fremme en kvalitetskultur ved å legge til rette for dialog på emne- og studieprogramnivå ved eget fakultet. Visedekanen leder programansvarligforum ved sitt fakultet. Alle visedekaner for utdanning er representert i utvalg for utdanningskvalitet og deltar i Visedekanforum med månedlige møter for å sikre helhetlig forvaltning og koordinerte prosesser på tvers av fakultetene. **Visedekan for forskning, utvikling og innovasjon** har delegert ansvar for kvalitetssikring og utvikling og av fakultetets doktorgradsportefølje. Visedekanen sitter i dekanens ledergruppe og skal bidra med å lede utviklingen av fakultetets satsning på forskning, utvikling og innovasjon (FoUI) i samsvar med USNs strategi, lover og rammeverk.

Instituttleder har ansvar for den overordnede strategiske ledelsen av instituttets utdanningsportefølje og skal utvikle fagmiljøene slik at instituttets faglige mål blir realisert. Instituttleder har ansvar for å planlegge, kvalitetssikre og revidere instituttets studietilbud og har personal-, økonomi- og resultatansvar for instituttet. Videre har instituttleder ansvar for å fremme kvalitetskultur på instituttet og for instituttets evalueringer og rapporteringer. Instituttleder er omtalt som programeier i kvalitetssystemet. Rollen har også et særskilt ansvar for oppstart, inkludering og tilrettelegging for ph.d.-kandidatene ved sitt institutt.

Programansvarlige er delegert ansvar for kvalitetssikring og utvikling av studietilbudene. Programansvarlig har ansvar for å lede og utvikle studieprogrammet, for å påse at læringsmiljøet er forsvarlig, og for faglige og pedagogiske krav til studietilbudet. Programansvarlig har også ansvar for at lærings- og vurderingsformene bidrar til at studentene oppnår læringsutbyttet. Programansvarlig skal bidra til å utvikle faglig og pedagogisk kvalitet, et godt læringsmiljø og strategisk retning for studieprogrammet. Til rollen ligger også ansvar for evaluering, rapportering og oppfølging av tiltak. Videre skal programansvarlige bidra til å fremme kvalitetskultur, blant annet ved å legge til rette for dialog om kvalitet på emne- og studieprogramnivå. Programansvarlig skal lede programutvalget og rapportere til ansvarlig linjeleder.

For studieprogram som tilbys over flere campuser, oppnevnes lokale **programkoordinatorer** og en campusovergripende programansvarlig med ansvar for koordinering av programmet på tvers av campuser og for overordnet utvikling av programmet. Mens ansvaret for utvikling ligger hos programansvarlig, har programkoordinator ansvar for den lokale, daglige driften av programmet. Koordinator skal bidra til drift, rapportering og evaluering og skal i samarbeid med programansvarlig informere programeier om ressursbehovet i programmet. Fordelingen av ansvar er definert i egne rollebeskrivelser i kvalitetssystemet.

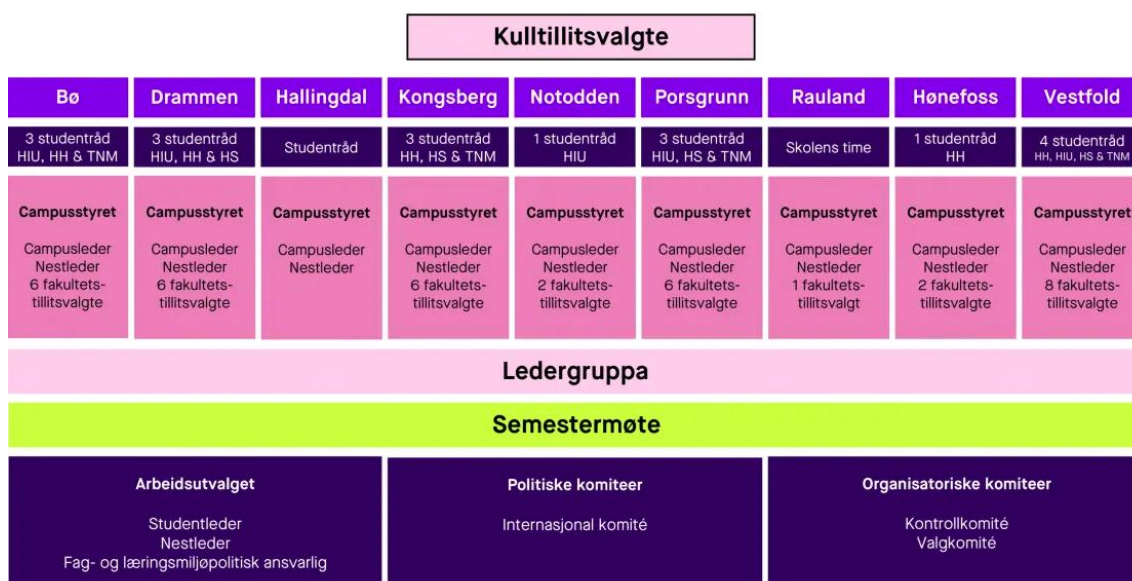
Emneansvarlig har ansvar for planlegging, koordinering, gjennomføring og utvikling av emnet slik at læringsaktiviteter og vurderingsformer bidrar til at studentene oppnår

læringsutbyttet. Emneansvarlig har også ansvar for det løpende kvalitetsarbeidet på emnenivå og for at undervisning og vurdering blir gjennomført i tråd med emneplanen. Emneansvarlig skal ved hver gjennomføring av emnet sørge for at studentene får anledning til å delta i en underveisevaluering, og for at det lages et emneutviklingsnotat som skal sendes til programansvarlig og tillitsvalgte studenter. Emneutviklingsnotatet skal identifisere god kvalitet, avdekke eventuell kvalitetssvikt og bidra til at kvalitetssvikt rettes opp – og dermed sikre tilfredsstillende dokumentasjon av kvalitetsarbeidet på emnenivå.

Studentenes medvirkning i kvalitetsarbeidet skal ivaretas både gjennom systematiske evalueringer av studietilbudene, i direktekontakten med underviser og/eller veileder og ved deltagelse i råd, utvalg, styrer og nemnder. Gjennom evalueringene på emnenivå skal studentene gi tilbakemeldinger om undervisning, læringsaktiviteter og vurderingsformer. Videre deltar studentene i Studiebarometeret, og USN sender ut en kandidatundersøkelse til uteksaminerte studenter. Studentene skal medvirke gjennom sine kulltillitsvalgte og Studentdemokratiet i Sørøst-Norge (SDSN), som er studentenes formelle interesseorganisasjon på USN, med campusstyrer ved alle åtte campuser (jf. figur 4). Leder for studentdemokratiet er fast medlem i USNs ledergruppe. Studentdemokratiet skal gi støtte til kulltillitsvalgte i deres arbeid for studiekvalitet. Doktorgradsstudentene forventes å delta aktivt i evalueringer og videreutvikling av emner og studieprogram, på lik linje med resten av studentene.

Studiedirektør har ansvar for utvikling og kvalitetssikring av de studieadministrative fellestjenestene som støtte for kvalitetsarbeidet. Studiedirektør har delegert myndighet til å drifte kvalitetssystemet og fastsette rutiner og arbeidsbeskrivelser som gir administrativ støtte, og skal initiere evaluering av kvalitetssystemet. Videre har studiedirektør linjeansvar for regelverksutforming, utvikling og oppfølging.

Forskningsdirektør har ansvar for utvikling og kvalitetssikring av de administrative tjenestene som støtte for kvalitetsarbeidet innenfor doktorgradsporteføljen.

Figur 4. Oversikt over organiseringen av Studentdemokratiet i Sørøst-Norge (SDSN)

Sentrale råd og utvalg

Utvalg for utdanningskvalitet (UFU) har som overordnet formål å fremme kvalitetsarbeidet i utdanningsvirksomheten ved USN. UFU ledes av viserektor for utdanning, med viserektor for forskning som nestleder, og består ellers av en visedekan for utdanning, en fagansatt og en student fra hvert av fakultetene samt to representanter fra teknisk-administrativt ansatte på fakultetene. Utvalget skal ha personlige varamedlemmer. Sammensetningen av utvalget skal sikre bred representasjon fra alle fakultetene på tvers av campuser. UFU er et strategisk, samordnende og rådgivende organ for ledelsen i saker som omhandler fagprofil, studieportefølje og kvalitet i utdanningene. UFU er i tillegg et rådgivende organ for rektor på utdanningskvalitetsområdet og har vedtaks- og beslutningsmyndighet på angitte områder. UFUs mandat er fastsatt av universitetsstyret og gir tydelige rammer for arbeidet. For saker som omhandler nye studietilbud eller vesentlige endringer i eksisterende studietilbud, blir sakene initiert av fakultetene. Andre saker blir initiert gjennom styringslinjen og gjennom utvalgets egne vurderinger av hva som er viktig å diskutere og få informasjon om. UFU skal årlig rapportere om sin virksomhet til universitetsstyret.

Læringsmiljøutvalget (LMU) skal bidra til at læringsmiljøet er fullt ansvarlig ut fra en samlet vurdering av hensynet til studentenes helse, sikkerhet og velferd. LMU skal også sikre og legge til rette for at studentene får medvirke i prosesser som berører læringsmiljøet ved USN. LMU rapporterer direkte til universitetsstyret, og styret kan i tillegg til de lovpålagte oppgavene gi utvalget andre oppgaver. I LMUs årsrapport kan det inngå en oppfølgingsplan som viser forslag til tiltak for bedring av læringsmiljøet. Som ledd i LMUs kontrollfunksjon skal utvalget holdes orientert om ordninger for avviks- og varslingshåndtering overfor studentene. LMU skal, i tråd med nytt mandat, møtes minst fem ganger i året.

Forsknings- og innovasjonsutvalget er et strategisk, samordnende og rådgivende organ når det gjelder USN sin forskningsvirksomhet, kunstnerisk utviklingsarbeid og

doktorgradsutdanninger. Utvalgets formål er å bidra til at USNs forskningsarbeid er internasjonalt konkurransedyktig og kjennetegnes av tett samspill med samfunns- og næringsliv både regionalt, nasjonalt og internasjonalt. Utvalget skal gi råd om kvalitetsutvikling i doktorgradsprogrammene. Utvalget ledes av viserektor for forskning, med viserektor for utdanning som nestleder. Øvrige medlemmer er visedekaner for forskning ved hvert fakultet, fire aktive forskere, en stipendiat fra ett av fakultetene (tilhørighet rullerer) og en ekstern representant.

Ved hvert studieprogram er det etablert et **programutvalg**, som rådgivende organ for dekan i arbeidet med utviklingen av kvaliteten i studieprogrammet. Utvalget skal gjennom det løpende kvalitetsarbeidet foreta evalueringer, vurdere elementer som påvirker studiekvalitet, rapportere om studiekvalitet og gi råd om kvalitetsutviklende tiltak. Ved USN er det etablert et overordnet og campusovergripende programutvalg (ledet av visedekan for utdanning), som består av programansvarlige ved fakultetet, og lokale programutvalg representert på hver campus (ledet av programansvarlig eller programkoordinator). Det campusovergripende programutvalget skal fungere som en arena for faglig samordning, koordinering, erfaringsutveksling og opplæring. De lokale programutvalgene håndterer saker knyttet til den daglige driften på campus og diskuterer kvalitetsspørsmål knyttet til studietilbudet.

Hvert ph.d.-program har et **ph.d.-programutvalg** sammensatt av vitenskapelig ansatte (i fast hovedstilling som forskningsaktiv førsteamanuensis eller professor), ph.d.-kandidater og en ekstern representant med doktorgrad innenfor relevant fagområde. Utvalget er rådgivende for dekan i saker som angår det faglige innholdet i ph.d.-utdanningen. Utvalget utøver delegert vedtaksmyndighet i tråd med bestemmelsene i ph.d.-forskriften og skal bidra til å sikre at ph.d.-programmet holder høy faglig kvalitet, har god gjennomstrømming og forvaltes og utvikles i tråd med USNs faglige profil. Utvalget leverer en årlig rapport som blant annet inneholder rammer for oppfølging og planlagte tiltak.

Programansvarligforum ble etablert høsten 2022 for å sikre erfaringsdeling, samarbeid og læring på tvers av studieprogrammene, og for at de som har et faglig ansvar for utvikling av studieprogrammene, skal være involvert i strategiske diskusjoner som gir grunnlag for beslutninger om utdanningskvalitet. Alle programansvarlige ved fakultetet inviteres til å delta i forumet, og det er en institusjonell forventning om at de programansvarlige prioriterer å delta. Forumet ledes av visedekan for utdanning ved hvert fakultet og er en arena for samarbeid mellom visedekan for utdanning og fakultetets programansvarlige. Forumet er en del av USNs løpende kvalitetsarbeid, og det forutsettes minst to møter per semester for å sikre nødvendig forankring og involvering i strategiske diskusjoner. Agendaen skal ta utgangspunkt i fakultetenes strategi og handlingsplaner for utdanningsaktiviteten og følger årshjulet for det løpende kvalitetsarbeidet.

4 Sakkyndig vurdering av USNs kvalitetssystem og kvalitetsarbeid

4.1 Kvalitetssystem

Universitets- og høyskoleforskriften § 1-7

Institusjonen skal ha et kvalitetssystem som er skriftlig og tilgjengelig, og som gjelder for alle institusjonens studietilbud. Systemet skal minst bestå av følgende:

- a. beskrivelse av ansvarsforholdene, rapporteringslinjene og hvordan kvalitetsarbeidet skal gjennomføres i praksis
- b. institusjonens rutiner for systematisk kontroll med, og videreutvikling av, kvaliteten i studietilbudene, herunder rutiner for å sikre tilstrekkelig dokumentasjon av kvalitetsarbeidet og rutiner for å rette opp sviktende kvalitet innen rimelig tid
- c. beskrivelse av institusjonens arbeid med læringsmiljø, jf. universitets- og høyskoleloven § 10-1 tredje ledd
- d. beskrivelse av institusjonens rutiner for studentevalueringer, jf. universitets- og høyskoleloven § 3-5 første ledd annet punktum.

Tolkning av kravet

Formålet med universitets- og høyskoleforskriften § 1-7 er å utdype hva institusjonens kvalitetssystem minst må bestå av for å kunne anses som tilfredsstillende, jf. universitets- og høyskoleloven § 3-6 første ledd. Bestemmelsen presiserer at et kvalitetssystem må være skriftliggjort og tilgjengelig, og at systemet må gjelde for alle institusjonens studietilbud.

Vurdering

Kvalitetssystemet ved USN er nedfelt i dokumentet «Kvalitetssystembeskrivelsen» og beskriver rammene for utdanningsvirksomheten. Systembeskrivelsen skal gi studenter og ansatte en helhetlig oversikt over hvordan USN skal jobbe systematisk med kvalitet på alle nivå. Kvalitetssystemet er tilgjengelig på USN sine nettsider og ligger også i et digitalt format med utfyllende prosessbeskrivelser, mandater og maler på universitetets interne nettsider. Komiteen har fått tilgang til denne digitale versjonen av kvalitetssystemet.

Komiteen vurderer at kvalitetssystemet med de tilhørende dokumentene er skriftliggjort og tilgjengelig for både studenter og ansatte. I den digitale, interne versjonen, som var i ferd med å bli lansert da USN sendte inn sin egen vurdering og dokumentasjon, kan komiteen se at supplerende prosessbeskrivelser og rutiner gir utfyllende informasjon om både rammene for og bruken av kvalitetssystemet. Under institusjonsbesøket informerte ledelsen om at kvalitetssystemet har utviklet seg over tid, og at søkelyset har dreiet fra kontroll til utvikling. I egen vurderingen skriver USN at det kan oppleves som krevende å navigere i kvalitetssystemet, blant annet fordi informasjonen i stor grad ligger i PDF-filer som er lite

søkbare og ikke alltid oppdaterte. Det ble også bekreftet av ansatte med ulike roller og ansvarsområder under institusjonsbesøket. Dette har imidlertid blitt bedre gjennom omleggingen til et digitalt kvalitetssystem, noe som har bidratt til forenkling i både oversikten over og bruken av systemet. Til tross for at løsningen er relativt ny, har komiteen tiltro til at digitaliseringen vil styrke og forenkle det praktiske kvalitetsarbeidet for både ansatte og studenter.

Kvalitetssystemet ved USN skal gjelde for alle studiepoenggivende studietilbud, herunder enkeltemner, årsstudier, bachelorprogram, masterprogram, ph.d.-program og videreutdanninger. Ph.d.-håndboken ved USN skal dokumentere helhetlig forvaltning av doktorgradsprogrammene og består av to deler: en håndbok for kandidater og veiledere og en håndbok for administrering av ph.d.-utdanningen. Rutiner i kvalitetssystemet som gjelder ph.d.-utdanningen, er en del av kvalitetssystemet, men er vist og lenket til i ph.d.-håndboken. Komiteen vurderer denne håndboken som et svært oversiktlig, informativt og nyttig supplement til systembeskrivelsen.

Kvalitetssystemet gjelder for alle USN sine utdanninger, og under institusjonsbesøket fikk komiteen bekreftet at USN nå har et strukturert og velfungerende system som, til tross for institusjonens kompleksitet, virker godt på alle campuser og på ulike nivå i organisasjonen. Kvalitetssystemet gir god oversikt over studieporteføljen og legger til rette for at styret, rektor og øvrig ledelse kan ha kontroll og oversikt over hva som skjer i utdanningene, og samtidig jobbe med utvikling.

a. Ansvarsforhold, rapporteringslinjer og praktisk gjennomføring

Et kvalitetssystem må inneholde beskrivelser av ansvarsforhold. Som vist i kapittel 3.2 i denne rapporten, har USN redegjort for **ansvarsforhold i kvalitetsarbeidet** i systembeskrivelsens kapittel 6 «Roller og ansvar i kvalitetsarbeidet». USN skiller selv mellom roller på institusjonsnivå, roller på fakultetsnivå og sentrale råd og utvalg i kvalitetsarbeidet. De konkrete ansvarsforholdene og oppgavene er beskrevet i prosess- og rutinebeskrivelser samt i utvalgsmandater og rolle-/funksjonsbeskrivelser. I systembeskrivelsen står det også at «[d]en enkelte ansatte ved USN har i tillegg et selvstendig ansvar for å delta aktivt i kvalitetsarbeidet og bidra til kvalitetskultur i egen enhet/seksjon/avdeling».

I tillegg til en overordnet beskrivelse av roller og ansvar i systembeskrivelsen ligger mer utfyllende beskrivelser av ansvarsforhold til rollene på henholdsvis emne-, studieprogram- og overordnet studieporteføljnivå i det digitale kvalitetssystemet på universitetets nettsider.

USN har også en egen delegasjonsmatrise som hører til kvalitetssystemet, og som er knyttet til akkreditering, etablering og revidering av studietilbud. Delegasjonsmatrisen beskriver hovedtrekkene i USNs organisering, styringslinjer og delegasjon samt fordeling av ansvar og myndighet i hele organisasjonen.

Et tilfredsstillende kvalitetssystem må også inneholde beskrivelser av **rapporteringslinjer**. Kvalitetssystemet viser en tydelig oversikt over hvem som har ansvar, og hvordan

rapportering og tilbakemeldingsløyper skal foregå både på og mellom de ulike nivåene i organisasjonen (se figur 3 i kapittel 3.2).

Komiteen vurderer at tilbakemeldingene og rapporteringen fra kvalitetsarbeidet på de ulike nivåene og oppover i systemet er godt tilrettelagt for å sikre dokumentasjon av kvalitetsarbeidet. USN er opptatt av å legge til rette for en god tilbakemeldingskultur mellom de ulike nivåene. Ifølge USNs ledelse har overgangen fra et papirbasert kvalitetssystem til et digitalt, hatt en positiv effekt på kvalitetsarbeidet. Ifølge USN selv har dette gitt en forenkling av prosessene og en større brukervennlighet for de ansatte. Rapporteringslinjene er tydelige, og det er lett for komiteen å se at de ulike rapportene bygger på hverandre. Komiteen vurderer at kvalitetssystemet ved USN inneholder tilfredsstillende rapporteringslinjer.

Kvalitetssystemet skal videre beskrive institusjonens **praktiske gjennomføring av kvalitetsarbeidet**. Komiteen mener at USNs kvalitetssystem har tydelige beskrivelser av kvalitetsprosessene i det systematiske kvalitetsarbeidet. Beskrivelsene finnes i kvalitetssystemets rutiner, mandater og arbeidsbeskrivelser samt maler og veiledninger til de ulike prosessene. I ph.d.-håndboka finnes det egne beskrivelser som gjelder for ph.d.-utdanningene. Se komiteens vurderinger av rutiner for kontroll og videreutvikling under § 1-7 bokstav b.

b. Rutiner for kontroll og videreutvikling

Kvalitetssystemet skal inneholde beskrivelser av hvilke rutiner institusjonen har for å sikre at alle studietilbud oppfyller kravene til akkreditering, og rutiner for videreutvikling av studietilbudene. Rutinene skal sikre tilstrekkelig dokumentasjon av kvalitetsarbeidet og at sviktende kvalitet blir rettet opp innen rimelig tid. Rutiner for videreutvikling av studietilbudene kan forstås som rutiner for å sette i gang kvalitetsutviklende tiltak basert på resultater fra kvalitetsarbeidet og institusjonens øvrige prosedyrer for kvalitetsutvikling, som for eksempel periodisk evaluering.

USN har flere rutiner i sitt kvalitetssystem som til sammen skal sørge for den systematiske kontrollen med at både nye og eksisterende studietilbud oppfyller kravene til akkreditering, og for videreutvikling av kvaliteten i studietilbudene. Ifølge kvalitetssystemet ligger SEFØ-modellen til grunn for all kvalitetsutvikling og alle endringer, både på emne- og studietilbudsnivå og ved fastsettelse av den totale studieporteføljen. Premissene i SEFØ-modellen² er 1) strategisk betydning, 2) etterspørsel, 3) faglig bærekraft og 4) økonomisk bærekraft.

I egenvurderingen skriver USN at universitetets definisjon av studiekvalitet, som operasjonaliseres gjennom de syv kvalitetsdimensjonene, ligger til grunn for den systematiske kontrollen med at alle studietilbud tilfredsstiller kravene til akkreditering. En rutine for akkreditering og reaktivering av studietilbud skal blant annet sikre at nye studietilbud tilfredsstiller kravene til akkreditering. Rutinen gjelder ved **akkreditering og etablering av alle studietilbud** på bachelor-, master- og ph.d.-nivå, herunder årsheter,

² Se komiteens vurderinger under § 1-8 første ledd for en nærmere beskrivelse av SEFØ-modellen.

videreutdanninger og enkeltemner som tilbys alene. I tillegg til rutinen har USN nedfelt tre ulike arbeidsbeskrivelser: for studietilbud til og med 59 studiepoeng, for studietilbud på 60 studiepoeng og for studietilbud fra og med 61 studiepoeng.

En egen rutine for nedlegging av studietilbud skal sikre at nedleggingen godkjennes av den instansen som har godkjent etableringen av studietilbudet, dvs. styret selv eller viserektor for utdanning (ved studietilbud til og med 60 studiepoeng). Rutinen omfatter nedlegging av alle typer studietilbud på bachelor-, master- og ph.d.-nivå og inneholder informasjon om hva en søknad om nedlegging skal gjøre rede for.

Den **systematiske kontrollen med og videreutvikling av eksisterende studietilbud** skjer gjennom ulike prosesser og rutiner. En rutine for mindre endringer av godkjente studie- og emneplaner skal sikre at mindre endringer i studie- og emneplaner blir godkjent av dekan innen fastsatte frister. Summen av flere mindre endringer i studie- og emneplaner *kan* føre til endringer i det totale læringsutbyttet, studietilbudets faglige profil eller fagområdet, hvilket vil utløse søknad om vesentlig endring. Rutinen for vesentlige endringer av akkrediterte studietilbud skal sikre at vesentlige endringer i et studietilbud kun gjennomføres etter en kvalitativ behovsvurdering og med viserektor for utdanning eller UFU som vedtaksmyndighet. Begge de nevnte rutinen inneholder sentrale definisjoner, beskrivelser av fremgangsmåte ved ulike typer endringer samt informasjon om frister og ansvar.

Ifølge kvalitetssystemet skal USN vurdere kvaliteten på studietilbudsnivå gjennom en egen rutine for årlig programevaluering og rapportering. Ifølge rutinen for årlig programevaluering skal rapporten organiseres etter USNs syv kvalitetsdimensjoner, som i det vesentlige dekker kravene til akkreditering av studietilbud. USN har utarbeidet vurderingsområder og spørsmål knyttet til de ulike kvalitetsdimensjonene, som ligger i malen for programrapporten. Det heter i rutinen at det *ikke* er nødvendig å svare på alle spørsmålene hvert år, men at «alle spørsmålene skal dekkes i de årlige rapportene i tiden mellom de periodiske evalueringene». I en egen rapportmal for ph.d.-programmene står det imidlertid at *alle* kvalitetsdimensjonene skal vurderes årlig. Alle programrapportene skal inneholde forslag til tiltak for kvalitetsutvikling basert på vurderingene som er gjort, og oppfølgingen av tiltakene skal skje i samarbeid mellom programansvarlig og instituttleder. Programrapportene inngår i fakultetenes årsrapporter, og denne dokumentasjonen av kvalitetsarbeidet ligger til grunn for kontroll og videreutvikling av studietilbudene ved USN.

Ifølge rutinen for periodisk evaluering av studietilbud, som omfatter alle studiepoenggivende tilbud ved USN, skal evalueringene gjennomføres minimum hvert sjetten år. Ett av flere formål med de periodiske evalueringene er å «sikre at USNs studietilbud er i tråd med gjeldende regelverk», og komiteen legger til grunn at det her er snakk om kravene til akkreditering av studietilbud. I tillegg til kontrollfunksjonen skal de periodiske evalueringene bidra til kvalitetsutvikling av studietilbudene. På bakgrunn av de periodiske evalueringene skal dekan, i samarbeid med programledelsen, utarbeide handlingsplaner med konkrete oppfølgingsiltak for å videreutvikle kvaliteten.

Det har vært utfordrende å få grep om hvilke prosesser ved USN som skal sikre at **eksisterende studietilbud** til enhver tid tilfredsstiller kravene til akkreditering. Utfordringene skyldes delvis at verken egenvurderingen eller kvalitetssystemet er tydelig på når og hvordan alle akkrediteringskravene skal kontrolleres. Kontrollen med at studietilbudene er i tråd med regelverket, er nevnt som formål kun i rutinen for periodisk evaluering. Likevel er det ikke ved periodisk evaluering lagt opp til at *alle* akkrediteringskravene skal bli kontrollert. Dessuten skal de periodiske evalueringene foregå minimum hvert sjetten år, mens den systematiske kontrollen ifølge det nasjonale regelverket skal sikre at studietilbudene *til enhver tid* oppfyller kravene til akkreditering. Komiteen legger imidlertid til grunn at USN følger sin egen rutine for evaluering av studieprogram og sikrer at *alle* kvalitetsdimensjonene blir dekket i de årlige evalueringene av studietilbudene i tidsrommet mellom to periodiske evalueringer. Komiteen vurderer da at de ulike rutinene som er nevnt over, *til sammen* sikrer at både nye og eksisterende studietilbud ved USN til enhver tid tilfredsstiller kravene til akkreditering, og at USN med det tilfredsstillende minstekravene til systematisk kontroll. Komiteen vil anbefale USN å skrive tydelig frem i både systembeskrivelsen, i rollebeskrivelsen til programansvarlig og i rutinen for den årlige programevalueringen hvordan og hvor ofte de ulike kravene til akkreditering av studietilbud skal kontrolleres.

USN har egne retningslinjer for arbeidsplanlegging for å sikre tilstrekkelig kompetanse i **fagmiljøet** ved alle studietilbud. Universitetet benytter arbeidsplanleggingsverktøyet Workplan, og instituttleder har ansvar for systematisk å kontrollere at kravene til fagmiljø er oppfylt. Workplan gir instituttleder oversikt over arbeidsoppgaver og ressursbruk for fagmiljøet samt hvilke emner og forskningsprosjekter de vitenskapelig ansatte er tilknyttet. Dette er data USN skal benytte både for å sikre at alle studietilbud til enhver tid oppfyller akkrediteringskravene til fagmiljø, og i sitt strategiske arbeid med bemanning.

I henhold til § 1-7 bokstav b skal sviktende kvalitet rettes opp innen rimelig tid. Rutinene i systembeskrivelsen legger til rette for at USN har tilstrekkelig dokumentasjon av sine prosesser for å sikre og **videreutvikle kvaliteten** i utdanningene, blant annet gjennom oppfølgingstiltak etter den årlige programevalueringen og periodisk evaluering med ekstern representasjon. Studentevalueringene ved USN utgjør et viktig grunnlag for vurdering av kvalitet i utdanningene, og et viktig formål med emneevalueringene er blant annet å avdekke sviktende kvalitet i studietilbudene. Rutinen er beskrevet i kvalitetssystemet, og emneansvarlig har ansvar for å utarbeide et emneutviklingsnotat og følge opp nødvendige tiltak. Rutinebeskrivelser og rapporteringslinjer viser at informasjon aggregeres videre i studieprogramrapporter og fakultetenes årsrapporter, med dokumentasjon av tiltak og delegering av ansvar. Komiteen ser at USN benytter flere kilder til å avdekke og rette opp sviktende kvalitet innen rimelig tid, og at dette belyses tilstrekkelig i de ulike rapportene. Se også komiteens vurderinger under § 1-8 fjerde til sjetten ledd.

c. Arbeid med læringsmiljø

Kvalitetssystemet skal inneholde beskrivelser av institusjonens arbeid med læringsmiljø. USNs arbeid med læringsmiljø inngår i kvalitetssystemet, gjennom kvalitetsdimensjonene

«inntakskvalitet», «rammekvalitet» og «undervisningskvalitet». Studentenes læringsmiljø er definert i systembeskrivelsen og omhandler det fysiske, psykososiale, organisatoriske, digitale og pedagogiske læringsmiljøet. USN har også en egen handlingsplan for inkluderende læringsmiljø og arbeider med en ny policy for universell utforming og inkluderende læringsmiljø.

Rolle- og ansvarsbeskrivelsene i USNs kvalitetssystem omhandler arbeidet med læringsmiljø. Universitetsstyret har det overordnede ansvaret for et forsvarlig læringsmiljø ved USN, mens programansvarlig skal påse at læringsmiljøet er forsvarlig.

Studieprogrammene skal ha et godt og helhetlig læringsmiljø som fremmer læring og studentengasjement, og som stimulerer til at studentene fullfører på normert tid.

Programutvalgene har også en sentral rolle med ansvar for å foreslå tiltak som skaper et inkluderende læringsmiljø på fakultetene. Fakultetene har definert utviklingsmål knyttet til studentenes læringsmiljø i sine handlingsplaner og skal i årsrapportene dokumentere utvikling og resultater i arbeidet med læringsmiljøet. Studentdemokratiet har et ansvar for å ivareta studentenes behov og sørge for at de blir hørt.

Læringsmiljøutvalget (LMU) skal bidra til at læringsmiljøet er forsvarlig, og at alle dimensjonene av læringsmiljø er ivaretatt. I henhold til kvalitetssystemet skal LMU rapportere årlig til universitetsstyret. USN har i perioden fra forrige tilsyn utarbeidet et nytt mandat for LMU. Mandatet har som formål at LMU skal finne sin plass i kvalitetssystemet, og at arbeidet med læringsmiljø skal styrkes på tvers av campuser. Nytt mandat for LMU ble vedtatt av universitetsstyret i januar 2025, med virkning fra 1. juni 2025. I det nye mandatet er antall representanter i utvalget redusert for å gjøre LMU bedre i stand til å diskutere, kontrollere og foreslå tiltak med konkrete og praktiske resultater for å videreutvikle læringsmiljøet. Møtefrekvensen har blitt hyppigere, og møtene skal rullere på campusene. Det går frem av mandatet og LMUs årsrapport til styret at LMU har en sentral rolle i arbeidet med å tilrettelegge for studentenes deltakelse og medvirkning i kvalitetsarbeidet, og at LMU skal bidra med å sikre forvaltningen av USNs kvalitetssystem. Ifølge mandatet skal LMU aktivt sørge for innsamling av relevante data som angår studentenes læringsmiljø. Si ifra-funksjonen er et avvikssystem for utdanningskvalitet ved USN og en kilde til informasjon om læringsmiljøet. LMU skal holdes løpende orientert om innmeldte saker. USN innhenter også tilbakemeldinger om læringsmiljøet fra Studiebarometeret og Studentenes helse- og trivselsundersøkelse (SHoT).

Komiteen vurderer at USN gjennom kvalitetssystemet, rollebeskrivelser og mandater har lagt godt til rette for arbeidet med læringsmiljø på tvers av campuser.

d. Rutiner for studentevaluering

USNs kvalitetssystem inneholder beskrivelser av rutiner for studentevalueringer, og USN gjennomfører studentevalueringer for alle sine studietilbud hvert studieår. USN har nedfelt i kvalitetssystemet at studentenes rolle og bidrag er svært viktig i kvalitetsarbeidet ved institusjonen. Studentene bidrar i arbeidet med utdanningskvalitet ved å delta i emne- og programevalueringer, ved deltakelse universitetets styre, i råd og utvalg som jobber med utdanningskvalitet, ved innspill i høringsprosesser og ved deltakelse i institusjonelle

prosjekter og prosesser. USN bruker også nasjonale undersøkelser som Studiebarometeret og SHoT til å innhente informasjon om studentenes opplevelse av studiekvaliteten. Kvalitetssystemet legger opp til at underviserne skal evaluere sin undervisning gjennom dialog med studenter og kollegaer, og at emneevalueringene skal være svært sentrale i kvalitetsarbeidet. For å få økt kunnskap om studietilbudenes relevans og kvalitet skal USN sende en egen kandidatundersøkelse til uteksaminerte kandidater for å innhente deres vurdering av egen utdanning etter en tid i arbeidslivet. Kandidatundersøkelsen ble gjennomført første gang i 2024.

Data fra alle undersøkelsene og evalueringene skal benyttes for å videreutvikle kvaliteten i alle studietilbud på emne- og studieprogramnivå. Komiteen vurderer at USN har tilfredsstillende rutiner for gjennomføring av studentevalueringer. Se også komiteens vurderinger av universitets- og høyskoleforskriften § 1-8 tredje og fjerde ledd.

Oppsummering av komiteens vurdering av universitets- og høyskoleforskriften § 1-7

Komiteen vurderer at det er tilstrekkelig dokumentert at USN har et kvalitetssystem som er skriftlig og tilgjengelig, og som gjelder for alle institusjonens studietilbud, herunder ph.d.-utdanningene. Kvalitetssystemet har tydelige beskrivelser av ansvarsforholdene i kvalitetsarbeidet, av rapporteringslinjene og av hvordan kvalitetsarbeidet skal gjennomføres i praksis. Rutinene for kontroll og videreutvikling er tilfredsstillende og godt dokumenterte, med årlige studieprogramrapporter og fakultetsrapporter, periodiske evalueringer av studietilbudene og overordnede vurderinger av den helhetlige studieporteføljen. Kvalitetssystemet inneholder også rutiner for å rette opp sviktende kvalitet innen rimelig tid. USN har flere ordninger som til sammen tilfredsstillende minimumskravene til systematisk kontroll med at studietilbudene til enhver tid tilfredsstillende akkrediteringskravene. Komiteen vil likevel anbefale at USN skriver tydelig frem hvordan og hvor ofte kravene til akkreditering av studietilbud skal kontrolleres, både i systembeskrivelsen, i rutinen for årlig programevaluering og i rollebeskrivelsen til programansvarlig. USNs kvalitetssystem har beskrivelser av institusjonens arbeid med læringsmiljø samt hensiktsmessige rutiner for studentevalueringer.

Konklusjon

Komiteen vurderer at kravene og vilkårene i universitets- og høyskoleforskriften § 1-7 bokstav a, b, c og d er oppfylt.

4.2 Strategisk arbeid

Universitets- og høyskoleforskriften § 1-8 første ledd

Kvalitetsarbeidet skal være del av institusjonens strategiske arbeid.

Tolkning av kravet

Ordlyden i § 1-8 første ledd tydeliggjør at det skal være sammenheng mellom institusjonens kvalitetsarbeid og det strategiske arbeidet. Institusjonens kvalitetsarbeid skal omfatte målsettinger, prioriteringer, rutiner og prosedyrer som skal bidra til at institusjonens strategi virkeliggjøres, og at kvalitetsarbeidet ikke foregår på siden av det øvrige strategiske arbeidet. I tillegg til å ha en strategisk forankring skal kvalitetsarbeidet dekke de mest vesentlige områdene av betydning for utdanningskvaliteten ved institusjonen.

Vurdering

Ifølge USNs egen vurdering er det en tett kobling mellom universitetets kvalitetsarbeid og det strategiske arbeidet. USN gjør rede for at kvalitetsarbeidet er forankret i universitetets institusjonelle strategi, fakultetenes strategier, instituttenes strategier og utviklingsavtalen med Kunnskapsdepartementet. Gjennom sin strategi «Kunnskap i tiden og for fremtiden» (2022–2026) har USN, på bakgrunn av sitt samfunnsmandat og sine verdier samt for å realisere sin visjon, definert syv strategiske mål for virksomheten:

- forskningsbaserte og arbeidslivsintegreerte utdanninger av høy internasjonal kvalitet som fremmer kritisk refleksjon og styrker innovative ferdigheter
- flere fremragende og internasjonalt konkurransedyktige fagmiljøer og forskning på høyt internasjonalt nivå
- studentaktive læringsprosesser og digital kompetanse i alle utdanninger
- fleksible utdanninger for livslang læring
- ny kunnskap, innsikt og løsninger med relevans for samfunns- og arbeidsliv på kort og lang sikt
- partnerskap med samfunns- og arbeidsliv, og å bli en rollemodell for slikt samarbeid
- kompetanse og kunnskap for grønn omstilling og bærekraftig økonomisk, sosial og kulturell nyskaping

Strategien til USN blir operasjonalisert gjennom virksomhetsstyringen, hvor mål og ambisjoner blir konkretisert gjennom oppdragsbrev, fakultetsvise strategier og handlingsplaner. Ifølge egen vurderingen er fakultetenes, fakultetsstyrenes og universitetsstyrets årlige arbeid med studieporteføljen ett av hovedtiltakene for å sikre at kvalitetsarbeidet er i harmoni med og forankret i USNs strategi og utviklingsavtalen med Kunnskapsdepartementet. Utviklingsavtalen gjenspeiler de strategiske målene, blant annet gjennom målene om å tilby arbeidslivsintegreerte og fleksible utdanninger og å være et nyskapende flercampusuniversitet som samarbeider tett med samfunns- og arbeidslivet i

regionen. USN skriver at universitetet over lang tid har jobbet systematisk med å legge tydelige premisser for utviklingen av studieporteføljen, og dermed også kvalitetsarbeidet. USNs strategi og hovedprofil som et profesjonsrettet og arbeidslivsorientert universitet krever løpende vurdering av samfunnets behov, bevissthet om de langsiktige utviklingstrekkene i samfunnet og evne til å gjøre strategiske endringer i studieporteføljen.

USN benytter SEFØ-modellen som et verktøy for studieporteføljestyringen, og SEFØ er spesifikt definert i kvalitetssystemet (se beskrivelse under § 1-7 bokstav b). Studieporteføljeprojektet ved USN har konkretisert hvilke styringsparametere som skal benyttes for å vurdere studieprogrammene etter SEFØ-modellen. USNs strategiske arbeid med videreutvikling av kvaliteten i studietilbudene synliggjøres gjennom det første premisset i modellen: *strategisk betydning*. Universitetsstyret har vedtatt at USN ved utvikling av nye studietilbud skal prioritere utdanninger som er relatert til eller støtter opp under profesjonsutdanningene USN tilbyr, eller kjente regionale eller nasjonale kompetansebehov som er spilt inn gjennom USNs samarbeidspartnere. Flercampusprofilen innebærer blant annet at USN har ansvar for å dekke regionens behov for arbeidskraft, og komiteen vurderer at studieporteføljen dekker disse kompetansebehovene.

Arbeidslivsrelevans i utdanningene i samsvar med kompetansebehov i regionen og samfunnslivet fremstår for komiteen som den tydeligste koblingen mellom USN sine strategiske mål og kvalitetsarbeidet. Dokumentasjonen viser at USN handler i samsvar med strategien, blant annet gjennom planlegging og etablering av nye studietilbud. USN har svart på samfunnets etterspørsel etter fleksible utdanningstilbud ved å etablere flere nett- og samlingsbaserte studietilbud, som for eksempel *Fleksisykepleie*. Fleksible utdanninger innebærer også både valgbare moduler tilpasset kompetansebehovet og mulighet for ulike studiesteder. USN Handelshøyskolen har videreutviklet flere av sine studietilbud for å tilrettelegge for økt internasjonalisering og mobilitet, som også er en strategisk satsning ved USN. Et annet eksempel er hentet fra Fakultet for teknologi, naturvitenskap og maritime fag, som har etablert flere studietilbud i tett samarbeid med arbeids- og næringslivet i regionen for å tilby relevante etter- og videreutdanninger. Komiteen mener at USN viser en sterk bevissthet rundt videreutvikling av sine studietilbud, med vekt på både kvalitet og relevans, og at kvalitetsarbeidet er godt forankret i USNs strategiske mål.

Som et ledd i det systematiske kvalitetsarbeidet utarbeider hvert fakultet fireårige strategiske utviklingsplaner med definerte utviklingsmål. Planene skal bygge på både USNs overordnede strategi og fakultetets strategier, og de skal revideres årlig. Det er tydelig for komiteen at fakultetenes utviklingsmål og handlingsplaner er koblet til USNs overordnede strategiske mål. Videre ser komiteen at handlingsplanene er direkte knyttet til USNs arbeid med å sikre og videreutvikle kvaliteten i utdanningene. Et konkret eksempel er hentet fra den strategiske utviklingsplanen ved Fakultet for teknologi, naturvitenskap og maritime fag (2024–2027). Den strategiske handlingsplanen er direkte koblet til iverksetting av tiltak som videreutvikler studiekvaliteten og styrker studiepoengproduksjonen og gjennomstrømmingen, tiltak for å styrke den interne opplæringen om kvalitetsarbeidet samt utarbeidelse av egne planer for å utvikle fleksible utdanningstilbud.

Ifølge systembeskrivelsen skal instituttene utarbeide egne instituttstrategier som skal tydeliggjøre instituttets ambisjoner og utviklingsmål innen forskning og utdanning i et fireårsperspektiv. Instituttene skal følge opp sine strategier gjennom handlingsplaner med konkrete tiltak. Komiteen har sett eksempler på instituttstrategier og handlingsplaner for flere av instituttene, og de dokumenterer koblingen mellom strategi og kvalitetsarbeid i praksis. Instituttene har konkrete strategiske mål som gjenspeiles i USNs arbeid med å videreutvikle utdanningskvaliteten, som for eksempel vist i strategien til Institutt for helse-, sosial- og velferdslag fra 2023, hvor ett av målene er å styrke kvaliteten i praksisstudiene gjennom systematisk samarbeid med helse-, sosial- og velferdstjenester i regionen.

I tillegg til å ha en strategisk forankring skal kvalitetsarbeidet dekke de mest vesentlige områdene av betydning for utdanningskvaliteten ved institusjonen. Som vist i kapittel 3.2 er kvalitetsarbeidet ved USN strukturert rundt institusjonens syv kvalitetsdimensjoner, som også er koblet til *faglig bærekraft* i SEFØ-modellen. Kvalitetsdimensjonene ligger til grunn for USNs årlige rapporter på studieprogramnivå, som videre inngår i fakultetenes årsrapporter. USN har dokumentert at de årlige programrapportene vurderer flere områder knyttet til både læringsutbytte og kvaliteten på undervisningen, og at rapportene redegjør for utdanningens relevans sett opp mot samfunnets behov – faktorer som er direkte koblet til de strategiske målene. Kvalitetsdimensjonene gir på denne måten struktur til kvalitetsarbeidet på både studieprogram- og fakultetsnivå, og de er sentrale for USNs arbeid med videreutvikling av kvaliteten i hvert av studietilbudene og i hele porteføljen.

USN har i tillegg definert fem strategiske forskningsområder for perioden 2023–2026: 1) energi, klima og miljø, 2) regional verdiskapning, 3) oppvekst, tilhørighet og livsmestring, 4) fremtidens helse- og velferdstjenester og 5) demokrati, samfunnsorganisering og styring. Målsettingen er at de strategiske satsningsområdene skal bidra til å styrke forskningsmiljøene, øke forskningsaktiviteten og bidra til å løse samfunnsutfordringer. Strategien legger til grunn at utdanningene skal være forskningsforankret, holde høy internasjonal kvalitet og understøtte utvikling av kritisk refleksjon og innovativ kompetanse.

Komiteen mener det kommer tydelig frem at kvalitetsarbeidet ved USN er forankret i institusjonens strategi og handlingsplaner, og at kvalitetsarbeidet ligger til grunn for både strategiske beslutninger, prioriteringer og arbeidet med institusjonens studieportefølje. Kvalitetsarbeidet er tett koblet til de syv kvalitetsdimensjonene og dekker de mest vesentlige områdene av betydning for utdanningskvaliteten ved USN.

Konklusjon

Komiteen vurderer at kravet i universitets- og høyskoleforskriften § 1-8 første ledd er oppfylt.

4.3 Forankring

Universitets- og høyskoleforskriften § 1-8 andre ledd

Kvalitetsarbeidet skal være forankret i institusjonens styre og ledelse på alle nivåer.

Tolkning av kravet

I tråd med universitets- og høyskoleloven er det institusjonens styre som har det øverste ansvaret for kvalitetsarbeidet. Den øverste ledelsen har en nøkkelrolle i forankringen av kvalitetsarbeidet. En god forankring av kvalitetsarbeidet fordrer at styret og ledelse på alle nivå er oppdatert om kvaliteten i studietilbudene og de ordningene og tiltakene som iverksettes for å sikre og videreutvikle utdanningskvaliteten. Styret og ledelsen skal handle på bakgrunn av informasjon fra kvalitetsarbeidet.

Vurdering

Komiteen vurderer at USNs kvalitetssystem har tydelige beskrivelser av roller, ansvar og rapporteringslinjer i kvalitetsarbeidet (se komiteens vurderinger under § 1-7 bokstav a), samt hensiktsmessige rapporteringsrutiner, som er en forutsetning for å sikre at ledelsen ved alle nivå er oppdatert. USNs definisjon av «ledelse på alle nivå» kommer til uttrykk i organisasjonskartet og i kvalitetssystemet: universitetsstyret, rektor, viserektorer for utdanning og forskning, dekaner, instituttledere og studieprogramledere.

Universitetsstyret har det overordnede ansvaret for et tilfredsstillende kvalitetssystem og skal sikre at ledelsen fastsetter ordninger og tiltak for å videreutvikle utdanningskvaliteten. Styret har delegeret myndighet til ulike roller, råd og utvalg med et spesielt ansvar for kvalitetsarbeidet, og spesifikt besluttet hvem som har fullmakt til å akkreditere, etablere og endre studietilbud. Kvalitetsrapporteringen fra emne-, studieprogram- og fakultetsnivå gir en helhetlig vurdering av utdanningskvaliteten ved USN. I fakultetenes årsrapporter dokumenteres utvikling og resultater knyttet til studiekvalitet og læringsmiljø samt planlegging og gjennomføring av tiltak. Ifølge egenvurderingen er arbeidet med fastsettelsen av studieporteføljen for kommende år et særlig viktig element i forankringen av kvalitetsarbeidet i universitetsstyret.

Rektor har ansvar for institusjonell forankring og årlig rapportering om kvalitetsarbeidet på og mellom de ulike nivåene. Rapporteringslinjene viser hvordan rektor er både oppdatert om og involvert i kvalitetsarbeidet som foregår, helt fra emnenivå og oppover. Rektors oppdragsbrev til fakultetene bygger på rapportering fra både emne- og studieprogramnivå. Komiteen ser at oppdragsbrevet knytter kvalitetsarbeidet sammen med USNs strategiske mål, og at rektor gjennom brevet setter tydelige forventninger til fakultetenes prioriteringer og arbeid med utdanningskvalitet. Gjennom ledergruppen, som omfatter viserektorer, alle dekaner, studentleder og sentrale administrative funksjoner og har ukentlige møter, har USN lagt godt til rette for helhetlig forankring og sammenheng i kvalitetsprosessene.

Viserektor for utdanning er sentral i kvalitetsarbeidet, spesielt gjennom sin myndighet til å utrede, akkreditere og etablere studietilbud, godkjenne studie- og emneplaner og fatte vedtak om vesentlige endringer i studie- og emneplaner. Viserektor for utdanning er prosesseier for alle akkrediteringsprosesser og for den årlige programevalueringen, periodiske evalueringer og medvirkning i studieporteføljearbeid – prosesser som er bærende for USNs løpende kvalitetsarbeid. Videre er det tydelig for komiteen at viserektors rolle som leder av UFU er tett knyttet til arbeidet med å sikre og videreutvikle kvaliteten i alle USNs studietilbud, og at det helhetlige porteføljearbeidet er forankret i denne rollen.

Det følger av kvalitetssystemet at ledere på både fakultets- og instituttnivå har ansvar for å fastsette mål, følge opp målene og bruke informasjonen fra prosessene til styring, kontroll og videreutvikling. Dette synliggjøres i dokumentasjonen gjennom strategier og handlingsplaner på fakultets- og instituttnivå, i tillegg til rutiner og maler for rapportering om studiekvalitet mellom de ulike nivåene.

Dekan har ansvar for årsrapporten fra sitt fakultet og skal rapportere på utvikling og resultater knyttet til studiekvalitet, læringsmiljø og gjennomføring det siste året. Fakultetsrapportene danner grunnlaget for rektors oppdragsbrev til fakultetene, hvor rektor definerer innsatsområdene for kommende år og rapporterer opp til styret. Komiteen vurderer at USNs rutiner for rapportering fra emnenivå og opp til universitetsstyret på en hensiktsmessig måte legger til rette for at styret og ledelsen på alle nivå er oppdatert om kvaliteten i studietilbudene og de ordningene og tiltakene som iverksettes. På denne måten forankres også kvalitetsarbeidet hos ledere på alle nivå.

Instituttleder er eier av instituttets studietilbud og har overordnet ansvar for kvaliteten i dem. Forankringen av kvalitetsarbeidet hos instituttlederne kommer spesielt til syne gjennom instituttens egne strategier. Videre ligger det til instituttleders ansvar å sørge for ordninger som sikrer at studietilbudene oppfyller akkrediteringskravene, særlig gjennom å holde oversikt over fagmiljøet og å fastsette arbeidsplaner.

Programansvarlig skal i sin årlige programrapport vurdere kvaliteten på studieprogrammet og behovet for å sette i gang tiltak. Programrapporten skal sendes til instituttleder, med kopi til visedekan for utdanning og studenttillitsvalgte på det aktuelle studieprogrammet. Programrapportene inngår i fakultetenes årsrapport, sammen med resultatene fra de periodiske evalueringene som er gjennomført inneværende år.

USN har etablert ulike utvalg med definerte roller og ansvar på både fakultets-, institutt- og studieprogramnivå. På institusjonsnivå diskuteres utdanningskvalitet i UFU, i LMU og i rektors ledergruppe. UFUs rolle er definert i kvalitetssystemet, og både dokumentasjonen og samtaler under institusjonsbesøket bekrefter at UFU er et sentralt organ, spesielt når det gjelder kontrollfunksjonen i kvalitetsarbeidet. USN har nylig jobbet med å tydeliggjøre mandatet til UFU, og hensikten er at UFU skal få en større rolle som et rådgivende og strategisk organ som i enda større grad skal bidra inn i kvalitetsarbeidet. Komiteen mener det er et godt grep av USN å styrke UFUs mandat.

På fakultetsnivå har USN etablert fakultetsstyrer og dekanens ledergruppe. Fakultetsstyret ledes av dekan, som rapporterer til rektor, og har blant annet ansvar for å fastsette overordnede mål og strategier for fakultetet. Fakultetsstyret er tett påkoblet kvalitetsarbeidet gjennom å godkjenne fakultetets kvalitetsrapport, fakultets innstilling til kommende års studieportefølje og oppfølgingsplaner etter periodiske evalueringer. På studieprogramnivå er både programutvalgene og programansvarligforum sentrale roller som bidrar til forankring av kvalitetsarbeidet. Programutvalget skal gi råd om tiltak for kvalitetsutvikling i studieprogrammet, og er sentralt i arbeidet med å sikre studentinvolvering. Ettersom programutvalgene også i de fleste tilfeller har representanter fra arbeidslivet, legger USN til rette for å sikre arbeidslivsrelevans for sine studietilbud. Komiteen mener dette på en god måte ivaretar USNs posisjon som et profesjonsrettet universitet, og det sikrer forankring i regionen. Programansvarligforum ble etablert som en ny arena ved USN fra høsten 2022, for å sikre erfaringsdeling, samarbeid og læring på tvers av studieprogrammene. Diskusjoner om kvalitetsutvikling på tvers av programmene står sentralt, og forumet er ifølge USN viktig for opplæring av nye studieprogramledere. Det er tydelig for komiteen at programansvarligforum på en god måte legger til rette for at de som har et faglig ansvar for utviklingen av studieprogrammene, er involvert i strategiske diskusjoner som gir grunnlag for beslutninger om utdanningskvaliteten ved USN.

Delegasjonsmatrisen åpner for at en del av arbeidet kan delegeres ut i fakultetene. Delegeringen bidrar til at endringer kan skje raskere, samtidig som USN tilrettelegger for mer eierskap ut i organisasjonen. Visedekaner for utdanning på hvert av fakultetene har en nøkkelrolle i dette arbeidet. De er sentrale for videreutvikling av kvaliteten i sine enheter og kan dermed også delegerer videre til instituttene og gi instituttlederne en større rolle i arbeidet med utdanningskvaliteten. USN har dokumentert en pågående utviklingsprosess som skal utvide fakultetenes fullmakter og sikre en større ansvarsdelegering nedover i organisasjonen. Komiteen støtter denne utviklingsprosessen.

Forankring av kvalitetsarbeidet forutsetter at lederne på de ulike nivåene som har fått et dedikert ansvar i kvalitetsarbeidet, er kjent med sine ansvarsområder og har fått opplæring. Ledernes kompetanse på utdanningskvalitet ivaretas blant annet gjennom deltakelse i råd, utvalg og kompetansehevingstiltak. USN har også utviklet en egen opplæringsportal, som fungerer som en samleside med opplæringsressurser for ansatte. Opplæringsportalen inneholder også en egen portal med spesifikk opplæring av ledere. Se komiteens vurdering av opplæringsrutiner under § 1-8 tredje ledd.

Konklusjon

Komiteen vurderer at kravet i universitets- og høyskoleforskriften § 1-8 andre ledd er oppfylt.

4.4 Medvirkning

Universitets- og høyskoleforskriften § 1-8 tredje ledd

Studenter og ansatte skal medvirke i kvalitetsarbeidet.

Tolkning av kravet

Kravet innebærer at både studenter og ansatte skal være reelt medvirkende i institusjonens arbeid med å sikre og videreutvikle kvaliteten i studietilbudene. Institusjonen står fritt til å finne hensiktsmessige måter å involvere ansatte og studenter i kvalitetsarbeidet som er tilpasset institusjonens størrelse, organisering, faglige profil og egenart, samt andre lokale behov. At studenter og ansatte er reelt medvirkende i kvalitetsarbeidet, er en viktig forutsetning for å skape kvalitetskultur. Gjennom tydelige strukturer og velorganiserte møteplasser kan institusjonen legge grunnlaget for at både studenter og ansatte opplever eierskap til kvalitetsarbeidet og blir aktive medspillere i utviklingen av utdanningskvaliteten.

Vurdering

Komiteens overordnede vurdering av om institusjonen har en organisasjonsstruktur der inkludering, åpenhet og medbestemmelse blir vektlagt, og om roller og ansvar er tydelig beskrevet i kvalitetssystemet, finnes under § 1-7 bokstav a.

Studentmedvirkning

USN har nedfelt i sitt kvalitetssystem at studentene skal medvirke i kvalitetsarbeidet, både gjennom aktiv deltakelse i evalueringer og videreutvikling av emner og studietilbud og som deltakere i ulike råd og utvalg som jobber med studiekvalitet. Studentene er representert i både UFU, LMU, fakultetsstyrene, programutvalgene og likestillings- og inkluderingsutvalget, og studentleder er fast medlem av USNs ledergruppe. Studentene medvirker i kvalitetsarbeidet gjennom Studentdemokratiet (SDSN) – studentenes formelle interesseorganisasjon ved USN (se figur 4 i kapittel 3.2). SDSN fungerer som en støttespiller for studentene og jobber politisk for å fremme studentenes stemme i saker både sentralt og lokalt på de ulike campusene. SDSN har utviklet et eget prinsippprogram for 2025–2028 som skal definere de grunnleggende verdiene, prinsippene og ideene som underbygger studentens rolle i høyere utdanning og deres tilværelse på universitetet og i samfunnet rundt dem. Gjennom prinsippene jobber SDSN blant annet for studentenes velferd, et godt læringsmiljø samt kvalitet i høyere utdanning, forskning og bærekraft. Kvalitetssystemet tydeliggjør at USN legger godt til rette for studentdemokratiet og rollen som studenttillitsvalgt. USN tilbyr blant annet egne poenggivende emner for studenttillitsvalgte, og komiteen vil berømme USN for dette tiltaket.

USN vektlegger arbeidet med studentenes læringsmiljø, spesielt i første semester. Dokumentasjonen viser at USN har flere tiltak for å fremme studentmedvirkning. Komiteen vil særlig trekke frem etableringen av førstesemesterutvalg ved alle campusene fra 2023. Førstesemesterutvalget skal legge til rette for inkludering av nye studenter og bidra til best

mulig introduksjon til studielivet gjennom ulike bli kjent-aktiviteter tilpasset de ulike campusene. Et annet tiltak komiteen har merket seg, er ordningen OLA – Onboard Learning Alliance, som er USNs faste ordning for studiegrupper etablert ved alle fakulteter, ledet av en erfaren student med høy kompetanse i aktuelle emner. Studiekvalitetsuka er et tredje konkret eksempel på hvordan USN systematisk legger til rette for et inkluderende læringsmiljø. Studiekvalitetsuka arrangeres hver høst og består i en uke med søkelys på ulike aspekter ved livet som student – både faglig og sosialt. Si ifra-funksjonen ved USN er en arena hvor studenter kan varsle om kritikkverdige forhold, men Si ifra har også en egen kanal hvor studentene kan melde om andre forhold som påvirker undervisningen, læringsmiljøet og utdanningskvaliteten på en negativ måte. Komiteen er imponert over alle tiltakene USN gjennomfører for å involvere studentene i kvalitetsarbeidet, og over hvordan USN tilrettelegger for god studentmedvirkning.

Studentmedvirkning forutsetter også at studentene får tilbakemelding på resultater fra kvalitetsarbeidet. Ved tilsynet i 2019 anbefalte den sakkyndige komiteen USN å etablere en fastere struktur på tilbakemeldingsløyfen til studentene. Hensikten var å sikre at alle studentene skulle få informasjon om resultatene fra studentevalueringene og hvilke tiltak som iverksettes på bakgrunn av evalueringene. Komiteen ser at nye rutiner for emneevalueringer (2022 og 2025) og programevaluering og -rapportering (2023) beskriver dette eksplisitt. Ifølge rutinen for emneevalueringer har emneansvarlig ansvar for å arrangere et møte med tillitsvalgte studenter for å gjennomgå resultater fra studentevalueringene og eventuelle planlagte tiltak som oppfølging av disse. En kopi av den årlige programrapporten sendes også til studenttillitsvalgte på det aktuelle studieprogrammet. Videre får studentene tilbakemeldinger og deltar i den videre behandlingen av rapportene gjennom deltakelse i programutvalgene og dialogmøter mellom studentrådsledere og fakultetene. Komiteen vurderer disse ordningene som gode. Studentuttalelsen viser imidlertid fortsatt et forbedringspotensial. Studentene peker på at de savner tilbakemeldinger om hvordan evalueringene følges opp, og på hvilken måte studentenes evalueringer brukes i kvalitetsarbeidet og til videreutvikling for neste kull. Komiteen vil derfor oppfordre USN til å utforske nærmere hva dette misforholdet skyldes, gitt at USN for komiteen fremstår som lydhør for studentenes tilbakemeldinger, iverksetter tiltak og på en systematisk måte dokumenterer hvordan studentenes tilbakemeldinger følges opp. Se også komiteens vurderinger under § 1-8 fjerde ledd.

USN har en egen organisasjon som skal samle og fremme interessene til ph.d.-studentene og postdoktorene, USN Stipendiary and Post-Doctoral Organization (USN SPO). Som tidligere beskrevet har USN utviklet en egen ph.d.-håndbok som inneholder kvalitetsrutiner for hele ph.d.-utdanningen, fra opptak til disputas. Det kommer frem av dokumentasjonen at ph.d.-studentene kjenner til kvalitetssystemet ved USN, og at de deltar i kvalitetsarbeidet gjennom evalueringer og diskusjoner om utdanningskvalitet. Komiteen har lest eksempler på hvordan ph.d.-studentenes tilbakemeldinger har ført til videreutvikling, spesielt gjennom deres deltakelse i programutvalgene. Dette ble også bekreftet under institusjonsbesøket. Komiteen vil likevel bemerke at internasjonale kandidater som ikke behersker skandinaviske språk, ikke kan sitte i ulike utvalg eller ha undervisningsansvar ved USN. Disse

kandidatene opplever derfor mindre grad av medbestemmelse, og de får heller ikke den samme tilgangen til informasjon. Komiteen anbefaler USN å etablere ordninger som legger til rette for større grad av medvirkning for de internasjonale kandidatene. Det er også viktig for å videreutvikle en kvalitetskultur som rommer alle studenter og ansatte i hele bredden av institusjonen.

Ansattmedvirkning

Ansattes medvirkning i kvalitetsarbeidet ved USN skjer fortløpende gjennom dedikerte roller og ansvarsområder, men også i møte med studentene, gjennom undervisning og veiledning, og i formelle og uformelle møtearenaer. Kvalitetssystemet beskriver roller og ansvar i kvalitetsarbeidet på ulike nivå i organisasjonen. Ansattes medvirkning kommer spesielt til syne gjennom deltakelse i ulike råd, utvalg og styrever som er sentrale i arbeidet med utdanningskvalitet. USN har i tillegg en egen rutine for medvirkning i porteføljearbeid, som blant annet skal sikre at berørte fagmiljø er informert om endringer i studieprogrammene, og at både fagforeningene og fagmiljøet får mulighet til å gi innspill til prosessen før endelig forslag blir lagt frem for styret. Komiteen mener dette er et godt eksempel på medvirkning og involvering av ansatte.

Komiteen vurderer at mandater og rollebeskrivelser samt USNs mange arenaer hvor utdanningskvalitet står på agendaen, legger godt til rette for ansattmedvirkning. USN har videre dokumentert ulike tiltak som bidrar til å løfte frem medvirkning blant de ansatte. Hvert år deler USN ut en pris til ansatte med aktivitet som fremmer samspillet med arbeidslivet, bærekraft eller innovative løsninger for samfunnet. Prisen deles ut til en ansatt eller et fagfellesskap som gjennom forskning, utdanning og/eller formidling har utmerket seg og bidratt til å fremme USNs strategi «Kunnskap i tiden og for fremtiden». Meritteringsordningen er et annet tiltak, og med utgangspunkt i meritteringen har USN etablert pedagogisk akademi – et nettverk for meritterte undervisere. Komiteen vurderer et slikt nettverk som et svært godt tiltak i arbeidet med utdanningskvalitet og medvirkning for de ansatte. Under institusjonsbesøket kom det frem at det ligger et potensial for videreutvikling av pedagogisk akademi, og at de meritterte underviserne i større grad kan dele sin kunnskap med andre. Komiteen oppfordrer USN til å følge opp dette potensialet.

God medvirkning som involverer både studenter og ansatte, forutsetter at alle er kjent med sine roller og hva som forventes av dem i kvalitetsarbeidet. Ved forrige tilsyn fikk USN følgende anbefaling: «Komiteen råder USN til å prioritere opplæringstiltak med hensyn til evaluering og analyse av studiekvalitet for programledere og programkoordinatorer, for å styrke kvalitetsarbeidet på emnenivå og bidra til en enda bedre kvalitetskultur ved USN.» USN har fulgt opp rådet med flere tiltak. Ett av tiltakene er organisasjonsutviklingsprosjektet, som resulterte i nye rollebeskrivelser for emneansvarlige og emnekoordinatorer. Etableringen av fakultetsvise programansvarligforum for å sikre erfaringsdeling, samarbeid og læring på tvers, er også et resultat av denne anbefalingen. På denne måten skal programansvarlige holdes oppdatert på aktuelle tema og diskutere saker som har betydning for deres rolle som programansvarlig. USN har også utviklet en opplæringsportal og en opplæringsressurs for ledere gjennom en egen ledelsesportal, og etablert en egen *onboarding*-gruppe som skal ta hånd om opplæring. I tillegg finnes en

egen rutine og et opplæringsprogram for ansatte som underviser på nettbaserte studietilbud. Komiteen vurderer at USN har gjort gode grep for å sikre opplæring av ledere generelt og programansvarlige spesielt, for å tydeliggjøre deres ansvar og styrke lederrollen. Det ble likevel tydelig under institusjonsbesøket at rutineene ikke fungerer like godt på alle campusene, og at det fremstår litt tilfeldig hvor god opplæring den enkelte programansvarlige får i sin rolle. Denne utfordringen kan for eksempel løses gjennom en egen opplæringsportal for studieprogramledere, eller ved aktivt å bruke programkoordinatorer for å tilrettelegge for opplæring av nye programledere. Komiteen fikk også høre eksempler på at dette har vært løst gjennom en periode med overlapp mellom programansvarlige når rollen skal føres videre. USN bør i større grad legge til rette for systematisk og jevn god opplæring av sine programansvarlige, slik at de blir bedre rustet til å ivareta sin rolle.

Under institusjonsbesøket uttrykte USNs ledelse at instituttledelsen er sentral når det gjelder både medvirkning, tilbakemeldingssløyfer og kvalitetskultur. Instituttlederne er eiere av studieprogrammene og kulturbærere for sine medarbeidere. Hvis instituttene mestrer den dialogbaserte tilbakemeldingskulturen mellom instituttleder og programansvarlige, så vil det smitte videre nedover i organisasjonen. Tilrettelegging for god kvalitetskultur starter ifølge USN selv hos toppledelsen, og ledelsen erkjente at den i enda større grad bør jobbe med USNs kultur for tilbakemeldinger og tydeliggjøre hvordan ledelsen ønsker at instituttene skal videreutvikle seg. Komiteen støtter denne vurderingen og anbefaler USN å jobbe videre med sine rutiner og sin praksis for å fremme en god tilbakemeldingskultur.

Komiteen vurderer at USN har en organisasjonsstruktur som, gjennom tydelige roller, ansvarsbeskrivelser og etablerte arenaer hvor diskusjoner om utdanningskvalitet foregår, legger godt til rette for medvirkning fra både studenter og ansatte. USN har iverksatt tiltak for opplæring og tilbakemeldingsrutiner, men komiteen anbefaler universitetet å styrke den systematiske opplæringen av programansvarlige og arbeide videre for å sikre gode tilbakemeldingssløyfer til studentene.

Konklusjon

Komiteen vurderer at kravet i universitets- og høyskoleforskriften § 1-8 tredje ledd er oppfylt.

4.5 Innhenting og bruk av informasjon

Universitets- og høyskoleforskriften § 1-8 fjerde ledd

Institusjonen skal sørge for å ha tilstrekkelig informasjon til å kunne vurdere kvaliteten i alle studietilbud.

Tolkning av kravet

Kravet innebærer at institusjonen aktivt skal innhente og anvende relevant informasjon fra eksterne og interne kilder i sitt kvalitetsarbeid. Institusjonens informasjonsinnhenting skal være systematisk, målrettet og hensiktsmessig organisert, slik at både kildenes omfang og innholdet er relevante og tilstrekkelige. Det er opp til institusjonen å sørge for å ha den informasjonen som er nødvendig for å kunne gjøre kvalifiserte vurderinger og analyser av kvaliteten i alle sine studietilbud. Kravet innebærer en forventning om at institusjonen ikke bare *innhenter* informasjon om kvaliteten i studietilbudene, men også at informasjonen *anvendes* til å vurdere og utvikle kvaliteten i studietilbudet, og at dette arbeidet dokumenteres på en hensiktsmessig måte.

Vurdering

Innhenting av informasjon

USN henter aktivt inn relevant informasjon fra både interne og eksterne kilder for å ha tilstrekkelig grunnlag til å vurdere kvaliteten i studietilbudene. Kvalitetsdimensjonene ligger til grunn for innhenting av informasjon, og kildene omfatter både kvantitative og kvalitative data. Kildene er innlemmet i kvalitetsarbeidet på ulike nivå i organisasjonen.

Kvalitative data om USNs utdanningstilbud blir hentet inn gjennom emneevalueringer og emneutviklingsnotater, årlige programrapporter, periodiske evalueringer av studietilbudene, kandidatundersøkelser, evalueringsresultater fra samarbeid med praksisfeltet, tilbakemeldinger fra eksterne sensorer og fra ulike samarbeidspartnere i arbeids- og samfunnslivet. Komiteen vurderer at malene for både emneutviklingsnotater og studieprogramrapporter legger godt til rette for vurdering av kvaliteten i studietilbudene. USN bruker også data om studiekvalitet hentet fra nasjonale undersøkelser som Studiebarometeret og SHoT-undersøkelsen. USN trekker selv frem Si ifra-funksjonen som et annet viktig virkemiddel for å fremskaffe kunnskap om mulige avvik og sviktende kvalitet.

USN benytter Innsiktsportalen som et verktøy for å samle inn og kombinere data fra ulike kilder for å vurdere kvaliteten i studietilbudene. Innsiktsportalen er delt inn i to moduler: én som gir oversikt over status og trender, og én som analyserer dataene og gir mulighet for å gå i dybden på ulike problemstillinger gjennom utforskning og kartlegging. Tableau brukes som et supplement til Innsiktsportalen sammen med data fra Felles studentsystem (FS), Database for statistikk i høyere utdanning (DBH) og datavarehuset STAR (Statistikk, analyse og rapporter).

Komiteen vurderer at USN innhenter informasjon fra et stort utvalg av interne og eksterne kilder som dekker både kvantitative og kvalitative data, og at innhentingene gir et tilstrekkelig informasjonsgrunnlag for å vurdere kvaliteten i studietilbudene.

Bruk av informasjon

Resultatene fra det systematiske kvalitetsarbeidet skal ifølge USNs egenvurdering og kvalitetssystem inngå i kunnskapsgrunnlaget for videreutvikling av kvaliteten i studietilbudene og ved vurdering og strategisk utvikling av den samlede studieporteføljen. USNs rutiner for innhenting og vurdering av informasjon om kvaliteten i studietilbudene er tett knyttet til universitetets ordninger for dokumentasjon og rapportering av kvalitetsarbeidet (se beskrivelse i kapittel 3.2 og komiteens vurderinger under § 1-7). Gjennom egenvurderingen og dokumentasjonen viser USN hvordan resultater fra evalueringer knyttet til kvalitetsdimensjonene både analyseres og formidles til ulike nivå og fora i organisasjonen.

Hver høst gjennomfører USN kvalitative vurderinger av alle studietilbud gjennom blant annet emneevalueringer og årlige programrapporter. USN har nedfelt i kvalitetssystemet at emner skal etableres og utvikles i tråd med innretningen til studieprogrammet emnet tilhører. Emner som ikke tilhører et studieprogram, skal følge samme rutiner og arbeidsbeskrivelser. USN gjennomfører normalt en underveisevaluering og en sluttevaluering hver gang et emne går. Basert på emneevalueringene utvikler emneansvarlig et emneutviklingsnotat, som danner grunnlag for dialogen med programansvarlig og rapportering på studieprogramnivå, og som dermed sikrer at viktig informasjon aggregeres oppover og kan følges opp med tiltak.

Både malen for de årlige programrapportene og eksempler komiteen har fått vedlagt, dokumenterer hvordan USN bruker disse rapportene til videreutvikling av kvaliteten i sine studieprogrammer. Ved bruk av en trafikklysmodeell synliggjør programansvarlig hvorvidt det er avvikende kvalitet med behov for konkrete tiltak (rødt) eller behov for kvalitetsforbedrende tiltak (gult). Malen for programrapporten finnes også i et digitalt format som inneholder en lenke til Innsiktsportalen, hvor programansvarlig kan hente relevante data fra sitt program inn i rapporten, som for eksempel søkertall, snittkarakterer, andel som gjennomfører på normert tid, og ulike data fra Studiebarometeret. Til slutt skal programansvarlig legge inn tiltak, med definert ansvar og konkret oppfølgingsfrist. Komiteen har sett flere programrapporter hvor det er planlagt og igangsatt kvalitetsforbedrende tiltak basert på både kvantitative og kvalitative data USN har samlet inn, knyttet til for eksempel rekruttering av nye studenter, studentenes opplevelse av relevans, behov for flere praksisplasser og tiltak for å øke gjennomstrømmingen.

Fakultetenes årsrapporter med handlingsplaner dokumenterer det årlige kvalitetsarbeidet på emne-, studieprogram- og fakultetsnivå og er sentrale ved vurdering av kvaliteten ved alle USNs utdanningstilbud. Det er tydelig at programrapportene ligger til grunn, og at fakultetene benytter rapportene for å rapportere videre om planlagte, pågående og gjennomførte tiltak samt evaluering av tiltakene. Det er også tydelig for komiteen at resultater fra informasjonsinnhentingene brukes til å vurdere og videreutvikle kvaliteten ved

USNs studietilbud, fra emne- til studieprogramnivå, og til utvikling av den samlede studieporteføljen. Komiteen har sett flere eksempler på mindre og større justeringer på både emne-, program- og fakultetsnivå gjennom årlige programrapporter og fakultetenes handlingsplaner, som bygger på informasjonen USN har innhentet.

Komiteen har også sett eksempler på hvordan USN bruker data fra Innsiktsportalen og Tableau for videreutvikling av sine studietilbud. Dokumentasjonen viser at data fra Innsiktsportalen brukes som kunnskapsgrunnlag i årlige programrapporter, og at informasjonen ligger til grunn for planlegging og gjennomføring av konkrete oppfølgingstiltak.

Komiteen vurderer at USN innhenter informasjon på en hensiktsmessig måte, og at universitetet har et solid grunnlag for å vurdere kvaliteten i sine studietilbud. USN har dokumentert hvordan informasjonen som hentes inn, også anvendes på ulike nivå til kontinuerlig utvikling av studietilbudene.

Konklusjon

Komiteen vurderer at kravet i universitets- og høyskoleforskriften § 1-8 fjerde ledd er oppfylt.

4.6 Systematisk kontroll

Universitets- og høyskoleforskriften § 1-8 femte ledd

Institusjonen skal systematisk kontrollere at alle studietilbud til enhver tid oppfyller kravene til akkreditering.

Tolkning av kravet

Bestemmelsen i § 1-8 femte ledd innebærer at institusjonen, i tråd med rutiner i kvalitetssystemet jf. § 1-7 bokstav b, systematisk skal kontrollere at alle studietilbud innfrir kravene til akkreditering³. Bestemmelsen presiserer at det er krav om kontinuerlig oppfyllelse av akkrediteringskravene. Dette innebærer at institusjonen skal ha egnede rutiner for systematisk kontroll ved akkreditering av nye studietilbud og for systematisk kontroll av eksisterende studietilbud, uavhengig av om institusjonen har myndighet til å akkreditere egne studietilbud, eller om institusjonen må søke NOKUT om akkreditering. Frekvens og omfang av kontrollene må tilpasses til hva institusjonen anser som nødvendig for å sikre at kravene til enhver tid er oppfylt. Hvilke ordninger institusjonene må ha for systematisk å kontrollere studietilbudene, vil variere avhengig av institusjonens og studietilbudenes egenart og behov.

Vurdering

Akkreditering av nye studietilbud

Kvalitetssystemet til USN inneholder en rekke rutiner og ordninger som til sammen skal sikre den systematiske kontrollen med og videreutvikling av universitetets studietilbud (se vurderinger under § 1-7 bokstav b). Rutinen for akkreditering og reaktivering av studietilbud beskriver hvordan nye studietilbud blir utviklet, vurdert og dokumentert i henhold til gjeldende regelverk, i både nasjonale forskriftskrav og interne krav. USN har utarbeidet strukturerte maler og veiledere for de ulike prosesstrinnene for å sikre at kravene til akkreditering er oppfylt, og dokumentasjonen viser tydelig hvordan søknader om akkreditering av studietilbud på ulike nivå behandles og følges opp. USN har dokumentert flere eksempler som viser hvordan prosessene foregår, herunder både søknad om utredningstillatelse, søknad om akkreditering, komitebehandling for master- og ph.d.-program og behandling av akkrediteringssøknader. Prosessene er gjennomført i tråd med rutinene i kvalitetssystemet, og det er tydelig at akkrediteringskravene ligger til grunn.

³ Kravene til akkreditering av studietilbud er fastsatt i lov om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) §§ 3-2 til 3-4 og Kunnskapsdepartementets forskrift til universitets- og høyskoleloven (universitets- og høyskoleforskriften) §§ 1-10 til 1-18 og §§ 2-2 til 2-14, med virkning fra 1. august 2025. Forskriftskravene er i stor grad en videreføring av kravene i forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning (studietilsynsforskriften), forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning (studiekvalitetsforskriften) og forskrift om krav til mastergrad. Kravene skal være oppfylt til enhver tid, både ved oppstart og under drift.

Komiteen mener USN har dokumentert at rutinene for akkreditering av nye studietilbud på ulike nivå fungerer etter hensikten, og at USN gjennom de ulike prosessstrinnene sikrer at studietilbudene er i tråd med institusjonens strategi og samfunnets behov, og at alle nye studietilbud tilfredsstiller kravene til akkreditering.

Kontroll med eksisterende studietilbud og fagmiljø

Grunnlaget for kontrollen med at eksisterende studietilbud oppfyller kravene til akkreditering, blir lagt når nye studietilbud akkrediteres. USN gjør løpende vurderinger av behovet for endringer i eksisterende studietilbud og har utviklet ulike rutiner for den systematiske kontrollen (se vurderinger under § 1-7 bokstav b). Gjennom dokumentasjonen ser komiteen at disse rutinene etterlevs i praksis, og at de bidrar til å kontrollere og utvikle kvaliteten i eksisterende studietilbud. USN har gjort rede for at systematisk rapportering på emne-, program- og fakultetsnivå, med den påfølgende behandlingen av rapportene blant annet i programutvalg, programlederforum og fakultetsstyrene, sikrer at kvalitetsutfordringer avdekkes og vurderes, og at det iverksettes tiltak på ulike nivå. Disse ordningene bidrar til en systematisk utvikling av utdanningskvaliteten, samtidig som kravene til akkreditering blir kontrollert.

I egenvurderingen skriver USN at en vurdering av de syv kvalitetsdimensjonene ligger til grunn for den systematiske kontrollen av studietilbudene, gjennom årlige programrapporter og ved gjennomgang av SEFØ-modellen. Programansvarlige har det faglige ansvaret for å sikre og videreutvikle utdanningskvaliteten i sine studieprogram. I dette ligger også ansvar for å sikre at studietilbudene til enhver tid oppfyller kravene til akkreditering. Programansvarlig følger opp dette ansvaret gjennom årlige programrapporter. Komiteen ser at kriteriene som ligger i malen for programrapportene, i all hovedsak også dekker kravene til akkreditering av studietilbud i universitets- og høyskoleforskriftens § 1-11. Deler av kravene (krav til studietilbudets utforming, organisering, innhold og omfang) behandles primært under kvalitetsdimensjonen «læringsutbytte», og andre blir i tillegg vurdert under kvalitetsdimensjonene «relevans», «rammekvalitet», «programkvalitet» og «kompetanse». De programansvarlige kan selv velge hvilke kvalitetsdimensjoner de skal beskrive og vurdere i sin årlige rapportering, og det er derfor ikke helt tydelig for komiteen hvordan USN sikrer at studietilbudene *til enhver tid* oppfyller kravene til akkreditering gjennom systematisk kontroll. Komiteen anbefaler at malen for den årlige programrapporten eksplisitt presiserer hvilke dimensjoner som omfatter kravene til akkreditering, og hvor ofte studietilbudene skal vurderes opp mot de ulike kravene. Med utgangspunkt i USNs egen intensjon og rutiner vurderer komiteen det som hensiktsmessig at den årlige programevalueringen og rapporteringen benyttes som verktøy for systematisk kontroll med akkrediteringskravene.

Periodiske evalueringer av studietilbudene fungerer som et ledd i den systematiske kontrollen av eksisterende studietilbud, selv om det primære formålet med evalueringene er videreutvikling. De periodiske evalueringene skiller seg fra årlige programevalueringer ved at studietilbudet i de periodiske evalueringene vurderes med særlig søkelys på mer strategiske hensyn og relevans for arbeids- og samfunnsliv. USN har dokumentert flere

eksempler på både periodiske evalueringer og handlingsplaner som følger opp disse evalueringene, og vurderer at deler av den systematiske kontrollen gjøres her.

Programutvalget har også en rolle i arbeidet med å sikre at studietilbudene oppfyller akkrediteringskravene. Dette kommer blant annet til syne gjennom eksempelet fra *bachelor i økonomi og ledelse* ved USN Handelshøyskolen, hvor det campusovergripende programutvalget gjennom sine møter diskuterer og påser at akkrediteringskravene til selve studietilbudet er oppfylt. Programutvalgets kontinuerlige arbeid omfatter også diskusjoner rundt undervisnings-, lærings- og vurderingsformer, læringsutbytter og internasjonalisering.

USN har gjort seg den erfaringen at oppfølging av akkrediteringskravene kan være krevende for en flercampusinstitusjon hvor mange ansatte har ulike roller i kvalitetsarbeidet. Det kan også variere i hvilken grad beslutninger fra det campusovergripende programutvalget blir implementert i de lokale programutvalgene, noe som kan svekke den tiltenkte systematiske kontrollen med oppfyllelse av kravene. Komiteen anerkjenner utfordringen. Samtidig vurderer komiteen at etableringen av både campusovergripende og lokale programutvalg gir en hensiktsmessig delegering av ansvar for å sikre oppfølging.

For å kontrollere at kravene til fagmiljøet er oppfylt i henhold til gjeldende regelverk, bruker USN arbeidsplanleggingsverktøyet Workplan (se komiteens vurderinger under § 1-7 bokstav b). USN har i tillegg egne retningslinjer for arbeidsplanlegging. Som programeier skal instituttleder, ifølge kvalitetssystemet, legge til rette for at programansvarlig kan bidra med innspill til, og kvalitetssikring av, fagmiljøet i programmet før arbeidsplanen for neste studieår vedtas av instituttleder. Gjennom dokumenterte eksempler ser komiteen at USN på en hensiktsmessig måte vurderer fagmiljøet og hvorvidt studieprogrammene har tilstrekkelig og relevant kompetanse i forbindelse med både den årlige SEFØ-gjennomgangen og ved periodiske evalueringer av studietilbudene.

Komiteen vurderer at USNs ulike rutiner og prosesser til sammen sikrer at både nye og eksisterende studietilbud oppfyller akkrediteringskravene. Samtidig fremstår sammenhengen mellom vurderingene som blir gjort opp mot SEFØ-modellen, kvalitetsdimensjonene og akkrediteringskravene som uoversiktlig for utenforstående. Komiteen har likevel tillit til at tydelige ansvarsbeskrivelser sikrer den systematiske kontrollen med studietilbudene. Dersom USN mener det er mest hensiktsmessig at ansvaret for å sikre at studietilbudene til enhver tid oppfyller akkrediteringskravene, skal ligge hos programansvarlig, anbefaler komiteen at både rutiner og mal for årlig programevaluering og rapportering justeres, i tråd med malen for programevaluering på ph.d. Gjennom dokumentasjonen og institusjonsbesøket oppfatter komiteen at rollen som programansvarlig innebærer et stort ansvar. Samtidig fremstår ikke opplæringen av programansvarlige som systematisk (se vurderinger under § 1-8 tredje ledd). Komiteen anbefaler USN å gjennomgå rollebeskrivelsen og opplæringsrutinene for programansvarlig og sikre tydelige føringer for hva som ligger til rollen, og hvordan programansvarlig skal være tilstrekkelig rustet for å ivareta ansvaret.

Konklusjon

Komiteen vurderer at kravet i universitets- og høyskoleforskriften § 1-8 femte ledd er oppfylt.

4.7 Periodisk evaluering

Universitets- og høyskoleforskriften § 1-8 sjette ledd

Institusjonen skal gjennomføre periodiske evalueringer av alle studietilbud som ledd i arbeidet med å videreutvikle kvaliteten. Studenter, samt representanter fra arbeids- eller samfunnsliv og eksterne fagfeller som er relevante for studietilbudet, skal bidra i evalueringene.

Tolkning av kravet

Kravet innebærer at institusjonen, etter en syklus den selv har fastsatt, skal evaluere studietilbudene sine. Evalueringene skal omfatte alle typer studietilbud, herunder gradsgivende studier, årsenheter, videreutdanninger og emner som ikke inngår i et studieprogram, og på alle nivå (bachelor, master og ph.d.). Bestemmelsen i § 1-8 sjette ledd presiserer at det primære formålet med periodiske evalueringer er *kvalitetsutvikling*. Evalueringene skal være en integrert del av institusjonens kvalitetsarbeid og stå i sammenheng med andre rutiner og prosesser i institusjonens kvalitetssystem. Institusjonen skal på egnet måte involvere eksterne fagfeller og representanter fra arbeids- eller samfunnsliv som er relevante for studietilbudet, i evalueringene.

Vurdering

Periodiske evalueringer av studietilbudene inngår i USNs kvalitetssystem, og USN har fastsatt en egen rutine for gjennomføring av periodiske evalueringer. Evalueringene skal sørge for en hensiktsmessig kvalitetsutvikling, herunder ved å identifisere forbedringsområder og utforme forslag til tiltak som videreutvikler kvaliteten i studietilbudene. Periodisk evaluering skal særlig legge vekt på hvorvidt studietilbudet er tilpasset nåværende og fremtidige behov for kompetanse i arbeidslivet. Rutinen gjelder for alle studietilbud, herunder både studieprogram som fører frem til en grad (bachelor, master og ph.d.), og kortere studier som årsenheter, videreutdanninger og enkeltemner.

For å sikre at **alle studietilbud** blir evaluert minimum hvert sjette år, vedtar UFU en plan og en rulleringsordning for de periodiske evalueringene. Komiteen vurderer at rulleringsplanen gir en god oversikt over alle evalueringene, og at evalueringene gjennomføres med en hensiktsmessig frekvens. For gradsgivende studietilbud vil minst to studentkull fullføre mellom hver evaluering. Hver evaluering får dermed et relativt bredt kunnskapsgrunnlag som kan legges til grunn for evalueringen. For kortere studietilbud vurderer USN at en periode på seks år er mindre gunstig, da denne typen studietilbud i noen tilfeller blir tilbudt i noen få år og muligens derfor ikke vil gjennomgå periodisk evaluering. Dersom det er tegn til sviktende kvalitet, kan viserektor for utdanning også igangsette periodisk evaluering av et studietilbud utenom fakultetenes rullerende plan. Dekanene har ansvar for å følge opp at fakultetets studietilbud gjennomgår periodisk evaluering hvert sjette år. Et viktig kunnskapsgrunnlag for evalueringene er de årlige programevalueringene som er gjennomført i perioden siden forrige periodiske evaluering.

USNs gjeldende rutine for periodisk evaluering ble justert som følge av innføringen av fakultetsstyrer og fakultetsstyrenes fagstrategiske rolle, som blant annet innebærer at det er fakultetsstyrene som godkjenner handlingsplaner etter periodiske evalueringer for studietilbud som fører til en bachelor-, master- eller ph.d.-grad. Tidligere lå dette ansvaret hos UFU. USN har også utarbeidet en veiledning for periodisk evaluering for å sikre standardisering og effektivisering av arbeidet. Veilederen skisserer hvilke områder som er aktuelle for en periodisk evaluering. Komiteen kan se at disse områdene er tett koblet til SEFØ-modellen og USNs kvalitetsdimensjoner: strategisk betydning, etterspørsel, faglig bærekraft, læringsmiljø, programkvalitet, gjennomstrømming og internasjonalisering. I veilederen står det at «strategisk betydning og etterspørsel skal være med i evalueringen, samt momenter som kommer fram ved gjennomgang av evalueringsrapporter fra de siste fem år, dvs. områder innenfor de ulike kvalitetsdimensjonene hvor det avdekkes sviktende kvalitet i de årlige programrapportene». USN har også lagt til rette for at fagmiljøet selv kan velge områder for evalueringen utover de obligatoriske områdene strategisk betydning, etterspørsel og kjente kvalitetsutfordringer. Komiteen ser at veilederen er mer utfyllende når det gjelder evalueringsområder og relevante spørsmål og kilder til informasjon, og vurderer at veilederen legger godt til rette for å oppnå formålet med evalueringene.

Periodisk evaluering ved USN består av tre trinn: 1) forberedelse, hvor dekan utarbeider forslag til mandat for evalueringen, 2) evaluering, hvor dekan beslutter evalueringsmetode, og 3) handlingsplan, hvor dekan i samarbeid med programansvarlig utarbeider konkrete oppfølgningstiltak fra evalueringen.

Fakultetets dekan har ansvar for å oppnevne komiteen som skal gjennomføre den periodiske evalueringen. Fakultetsstyret godkjenner et mandat som komiteen skal evaluere etter. Ifølge rutinebeskrivelsen skal komiteen minimum ha følgende sammensetning:

- to **eksterne fagfeller**, fortrinnsvis med professor, dosent- eller førstestillingskompetanse
- én **representant fra det profesjons- eller samfunnsområdet** som studietilbudet inngår i
- én **student** fra et tilsvarende eller nært beslektet studium ved USN eller en annen norsk utdanningsinstitusjon

Ved periodisk evaluering av ph.d.-tilbud skal minst én av fagfellene ha professorkompetanse. Komiteen har fått vedlagt eksempler på mandater for periodiske evalueringer, som alle ser ut til å oppfylle kompetansekriteriene, men hvor det ikke kommer frem hvor komiteemedlemmene har sin arbeidsplass, og derfor heller ikke hvordan profesjons- eller samfunnslivet er representert. Komiteen anbefaler USN å oppdatere malen og tydeliggjøre medlemmenes arbeidstilhørighet for å synliggjøre kompetanse og arbeidslivsrepresentasjon.

USN har lagt til rette for at evalueringene kan tilpasses det enkelte studietilbudets eller fagmiljøets behov, ved at fakultetet blant annet kan velge mellom en av to ulike evalueringsformer: enten som et dagsseminar med den eksterne komiteen, hvor komiteen dokumenterer evalueringen gjennom et skriftlig referat, eller som en komiteebehandling

med utarbeidelse av skriftlig rapport. Begge alternativene danner grunnlaget for en handlingsplan. Dagsseminaret har en fast dagsorden, og kvalitetssystemet inneholder maler for begge alternativene, herunder maler for referatet og rapporten som skal dokumentere gjennomføringen og foreslå oppfølgingstiltak. USN har dokumentert eksempler på begge evalueringsformene, og det er tydelig for komiteen at de periodiske evalueringene fungerer etter hensikten, uavhengig av evalueringsmetode. Komiteen mener at den eksterne vurderingen av både strategisk betydning, etterspørsel og samfunns- og arbeidslivsrelevans er godt ivaretatt, og at evalueringene har et **utviklingsperspektiv** på både kort og lang sikt.

Evalueringsrapporten/referatet skal oversendes til dekan, som har ansvar for å utarbeide en handlingsplan i samarbeid med programansvarlig. Handlingsplanen gir en oversikt over evalueringsområdene fra den periodiske evalueringen samt konkrete tiltak for å følge opp komiteens anbefalinger, med tidsfrist og ansvarsfordeling. Programansvarlig følger opp handlingsplanen videre og rapporterer til instituttleder. Tidligere ble rapporter og handlingsplaner fra periodiske evalueringer behandlet i UFU, men dette ansvaret er nå flyttet til fakultetsstyrene. UFU mottar en årlig orientering om status for periodisk evaluering av USNs studietilbud. Orienteringen inneholder informasjon om hovedfunnene fra de periodiske evalueringene, om hvordan hovedfunnene er fulgt opp, og om hva som er de forventede effektene av tiltakene for den strategiske utviklingen av studietilbudene. Under institusjonsbesøket kom det frem at UFU selv ønsker seg en større involvering i oppfølgingen av periodiske evalueringer. I dag har ikke UFU innsyn i oppfølgingsplanene eller i hvordan disse følges opp og iverksettes videre. Komiteen deler UFUs vurdering og mener at det er viktig at både rapporter og tilhørende handlingsplaner inngår som en del av UFUs systematiske kvalitetsarbeid. En tydeliggjøring av UFUs rolle og ansvar for oppfølging av evalueringene kan bidra til økt transparens og mer helhetlig dialog om kvalitetsutvikling i studieprogrammene. Dette er særlig viktig for campusovergripende studieprogram, hvor koordinert oppfølging er avgjørende for helhetlig kvalitetsutvikling.

USN har dokumentert at institusjonen følger opp resultater fra periodiske evalueringer på en god måte. Komiteen har sett flere eksempler på handlingsplaner som tydelig følger opp både vurderinger og anbefalinger fra evalueringskomiteen gjennom konkrete tiltak. Handlingsplanene har videre gjort rede for både kortsiktige og langsiktige tiltak, og komiteen vurderer at USN på denne måten benytter periodiske evalueringer til løpende kvalitetsutvikling og til å gjøre overordnede vurderinger av sin studieportefølje på lengre sikt. Komiteen vurderer at USN har gode rutiner og tilhørende veiledninger og maler for periodiske evalueringer av studietilbud. USN har dokumentert flere eksempler på at rutinene etterleves, og på at utviklingsperspektivet er godt ivaretatt. Videre vil komiteen berømme USN for initiativet til en alternativ evalueringsmetode gjennom et dagsseminar med påfølgende referat og handlingsplan. Komiteen anerkjenner at periodiske evalueringer er ressurskrevende for institusjonene, og vurderer at et dagsseminar er betydelig mer effektivt og kostnadsbesparende, når det samtidig viser at rutinene og formålet med evalueringene etterleves og oppfylles. Samtidig vil komiteen legge til at USN bør sikre at en forenklet prosess ikke svekker kvaliteten eller grundigheten i evalueringene. Komiteen mener likevel at dagsseminaret er et eksempel til etterfølgelse for andre institusjoner.

Konklusjon

Komiteen vurderer at kravene i universitets- og høyskoleforskriften § 1-8 sjette ledd er oppfylt.

4.8 Komiteens samlede vurdering og råd til USN

Komiteen vurderer at kvalitetsarbeidet ved Universitetet i Sørøst-Norge er tilfredsstillende, og at USN oppfyller kravene til kvalitetssystem og kvalitetsarbeid i universitets- og høyskoleforskriften §§ 1-7 og 1-8.

Komiteen mener at USN har jobbet systematisk og målrettet med å forbedre sitt kvalitetssystem siden det forrige tilsynet i 2019. Dette kommer blant annet til uttrykk ved at prosesser og rutinebeskrivelser i kvalitetssystemet er forbedret, ved at arbeidet med studiekvalitet på emne- og programnivå har blitt tydeliggjort gjennom oppdaterte rutinebeskrivelser og maler, og ved at studentenes rolle og USN sitt arbeid med læringsmiljø har blitt styrket. USN har dessuten gjennomgått både strategiske og organisatoriske endringer, blant annet gjennom opprettelse av fakultetsstyrer og et systematisk arbeid med utvikling av universitetets studieportefølje.

Organisasjonsutviklingsprosjektet og studieportefølje-prosjektet er gode eksempler på dette arbeidet. Kvalitetssystemet har blitt oppdatert og i større grad tilgjengeliggjort for studenter og ansatte, samtidig som kvalitetsarbeidet har fått en dreining fra rapportering og kontroll til *videreutvikling* av utdanningskvaliteten. Disse endringene kom til syne gjennom både egenvurderingen og dokumentasjonen. USN har en tydelig ambisjon om å videreutvikle seg. Det kom til uttrykk i institusjonens redegjørelser og dokumentasjon, og det var et sentralt tema i mange av samtalene under institusjonsbesøket. Komiteen ser dette som et tegn på en dynamisk og sunn kvalitetskultur.

Kvalitetsarbeidet ved USN er forankret i institusjonens strategi og handlingsplaner, og det ligger til grunn for både strategiske beslutninger, prioriteringer og arbeidet med institusjonens studieportefølje.

En flercampusstruktur som den USN har, kan medføre utfordringer med informasjonsflyt og medbestemmelse. Komiteen har inntrykk av at organisasjonen som er bygd opp, i stor grad legger til rette for inkludering og medvirkning fra studenter og ansatte, og at det arbeides bevisst og systematisk med utfordringene som flercampusstrukturen gir.

Rollene, ansvarsbeskrivelsene og de etablerte arenaene hvor diskusjoner om utdanningskvalitet foregår, er tydelige, og USN har iverksatt tiltak for opplæring og tilbakemeldingsrutiner. Komiteen anbefaler likevel at USN styrker den systematiske opplæringen av programansvarlige, særlig når det gjelder ansvar og oppgaver innen kvalitetsarbeidet, herunder oppfølging av evalueringer, rapportering, bruk av læringsutbyttebeskrivelser samt sammenhengen mellom lærings-, vurderings- og undervisningsformer. Videre anbefaler komiteen å forbedre tilbakemeldingsløyene til studentene. Dette kan bidra til økt rolle- og ansvarsbevissthet blant programansvarlige og til videreutvikling av institusjonens kvalitetskultur. USN innhenter informasjon på hensiktsmessige måter, og komiteen ser at USN har et solid grunnlag for å vurdere kvaliteten i sine studietilbud. Informasjonen som hentes inn, brukes også på ulike nivå til kontinuerlig utvikling av studietilbudene.

USNs ulike rutiner og prosesser sikrer til sammen at både nye og eksisterende studietilbud oppfyller akkrediteringskravene. Samtidig kan sammenhengen mellom vurderingene som blir gjort opp mot SEFØ-modellen, kvalitetsdimensjonene og akkrediteringskravene, fremstå utydelig for utenforstående. Komiteen har likevel tillit til at tydelige ansvarsbeskrivelser sikrer den systematiske kontrollen med studietilbudene. Dersom USN mener at programansvarlige også i fortsettelsen skal ha ansvaret for å sikre at studietilbudene til enhver tid oppfyller akkrediteringskravene, anbefaler komiteen at både rutiner og mal for årlig programevaluering og rapportering justeres, i tråd med malen for programevaluering på ph.d.

USN har dokumentert at institusjonen følger opp resultater fra periodiske evalueringer på en god måte. Komiteen har sett flere eksempler på handlingsplaner som tydelig følger opp både vurderinger og anbefalinger fra evalueringskomiteen gjennom konkrete tiltak. Handlingsplanene har videre gjort rede for både kortsiktige og langsiktige tiltak, og komiteen vurderer at USN på denne måten benytter periodiske evalueringer til løpende kvalitetsutvikling og til å gjøre overordnede vurderinger av sin studieportefølje på lengre sikt. Komiteen vurderer at USN har gode rutiner og tilhørende veiledninger og maler for periodiske evalueringer av sine studietilbud, og universitetet har dokumentert flere eksempler på at rutinene etterleves, og at utviklingsperspektivet er godt ivaretatt. Komiteen anbefaler likevel at USN i det videre kvalitetsarbeidet bruker UFU mer strategisk enn i dag. Det kan skje ved at utvalgets mandat utvides slik at utvalget også kan behandle både akkrediteringssøknader og periodiske evalueringer.

Avslutningsvis vil komiteen berømme USN for initiativet til en alternativ evalueringsmetode gjennom et dagsseminar med påfølgende referat og handlingsplan. Komiteen anerkjenner at periodiske evalueringer er ressurskrevende for institusjonene, og vurderer at et dagsseminar er betydelig mer effektivt og kostnadsbesparende, når det samtidig viser at rutinene og formålet med evalueringene etterleves og oppfylles. Komiteen mener det er et eksempel til etterfølgelse for andre institusjoner.

Råd til videreutvikling av institusjonens kvalitetssystem og kvalitetsarbeid

I tillegg til å vurdere om kvalitetssystemet og kvalitetsarbeidet oppfyller kravene i universitets- og høyskoleforskriften §§ 1-7 og 1-8, ligger det i komiteens mandat å gi råd om videreutvikling av kvalitetsarbeidet ved institusjonen. Alle rådene går ut over minstekravene i universitets- og høyskoleforskriften.

Den sakkyndige komiteen vil gi følgende råd til USN:

- USN bør legge til rette for enda bedre opplæringsrutiner i kvalitetssystemet og kvalitetsarbeidet for alle studenter og ansatte. Det innebærer også mer systematiske opplæringsrutiner for sentrale roller i kvalitetsarbeidet, spesielt for programansvarlige.
- Videre bør USN tydeliggjøre sine rutiner for systematisk kontroll med at alle studietilbudene *til enhver tid* oppfyller kravene til akkreditering. Dersom USN

fortsatt ønsker at dette skal skje gjennom årlige programrapporter, anbefaler komiteen at rutinen og malen blir tydeligere på hvilke krav til akkreditering som skal kontrolleres når. Dette kan for eksempel gjøres ved å legge inn en sjekklister i malen for årlige programrapporter, hvor alle akkrediteringskravene i universitets- og høyskoleforskriften § 1-11 gjennomgås. USN bør også legge til rette for tydelige ansvarsbeskrivelser og opplæringsrutiner knyttet til den systematiske kontrollen.

- Komiteen anbefaler at USN lager tydeligere rutiner for tilbakemeldingsløyper til studentene. Et eksempel til etterfølgelse kom frem under institusjonsbesøket, hvor emneansvarlige i oppstarten av et nytt emne fortalte hvilke tilbakemeldinger de hadde fått fra studentene ved forrige gjennomføring, og hvilke endringer som hadde blitt gjort som følge av disse tilbakemeldingene. Da ser studentene at deres tilbakemeldinger betyr noe, hvilket igjen øker motivasjonen for å delta i evalueringer og undersøkelser.
- UFU bør få en større strategisk rolle enn utvalget har per i dag. Dette kan skje gjennom å legge til rette for at UFU får mer gjennomarbeidede saker fra fakultetene, og ved at UFUs mandat utvides, slik at utvalget også kan behandle både akkrediteringssøknader og periodiske evalueringer.

DRAMMENSVEIEN 288 | POSTBOKS 578,1327 LYSAKER | T: 21 02 18 00 |